

ГАЗЕТА ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

Голос України

№ 236 (4486) СЕРЕДА, 10 ГРУДНЯ 2008 РОКУ WWW.GOLOS.COM.UA

У НОМЕР:

Президенти підписали «дорожню карту»

Президент України Віктор Ющенко вчора перебував з робочим візитом у Литовській Республіці. Як повідомляє прес-служба глави держави, у Вільнюсі було підписано «дорожню карту» розвитку стратегічних відносин між Україною і Литвою на 2009—2010 роки. У документі виписано алгоритм взаємодії двох країн на найближчу перспективу і передусім — підтримка європейської та євроатлантичної інтеграції України.

Під час візиту особливу увагу сторони приділили енергетичному співробітництву в рамках Євразійського нафтотранспортного коридору на базі практичної реалізації проекту нафтотранспортного коридору «Одеса—Броди—Плоцьк—Гданськ» з можливим відгалуженням до території Литви.

Євросоюз взяв піратів «на мушку»

Перша в історії ЄС військово-морська операція «Аталанта», націлена на боротьбу з піратами, почалася біля берегів Сомалі, повідомила Рада Євросоюзу. Розгортання європейської ескадри, до складу якої входять есмінець і п'ять фрегатів за підтримки трьох патрульних літаків, завершиться до 15 грудня. Військово-морське угруповання має навести лад в акваторії площею близько мільйона квадратних кілометрів. В операції беруть участь вісім держав ЄС: Велика Британія, Німеччина, Франція, Іспанія, Італія, Нідерланди, Бельгія та Греція. Очікується, що на початку наступного року до них приєднається Португалія.

А тим часом українські моряки судна «Фаїна» продовжують перебувати в полоні у сомалійських піратів. Рідні вірять, що до Нового року вони все-таки повернуться додому...

ДЕКЛАРАЦІЇ ПРАВ ЛЮДИНИ — 60 РОКІВ

Здобути професію тепер можна і в колонії

Фото Миколи М'ЯКШИКОВА (Укрінформ).

У Дніпродзержинській жіночій колонії відкрито профтехучилище для ув'язнених. Тепер з тисячі жінок, які відбувають покарання, 80 можуть навчатися спеціальностей, що вони їм знадобляться не тільки для роботи на території режимного об'єкта, а й після звільнення. За словами начальника колонії Олени Бобрової, засуджені зможуть здобути спеціальності пекаря, кондитера, швачки та майстра з крою одягу. А після одного року навчання «студентам» видається диплом про закінчення ПТУ. В Дніпродзержинській жіночій колонії відбувають покарання жінки, котрі скоїли тяжкі злочини: вбивство, грабіж, розповсюдження наркотиків.

На знімку: урок крою і шиття.

(Матеріал на тему Загальної декларації прав людини читайте на 8—10-й стор.).

ФОТОФАКТ

Національний академічний ансамбль танцю України імені Павла Вірського в Києві на врочистостях із нагоди ювілею Всеукраїнського товариства «Просвіта».

Фото Володимира ТАРАСОВА (Укрінформ).

НАМ ПИШУТЬ

Якби я був депутатом...

...створив би державний департамент із зарплати та цін, який не дозволяв би безпідставне підвищення цін. В Україні діють вільні, ринкові, договірні і ліберальні з накрутками ціни.

П. КИРЬЯКОВ.

Київ.

ПОДІЇ

Двоє шахтопрохідників упали у ствол шахти

Трагедія сталася в повітроподавальному стволі №2 орендного підприємства «Шахта імені Засядька» (Донецьк). Як розповіли «Голосу України» в прес-службі територіального управління Держгірпромнагляду в Донецькій області, двоє робітників шахтопрохідницького будівельного управління №3 ВАТ «Донецькшахтопрохідка» проводили ремонтні роботи у стволі, що не працює з 2007 року. Шахтопрохідники перебували у спеціальній люльці, коли обірвався підвісний пристрій. Робітники впали у ствол із висоти 28 метрів та отримали травми, несумісні з життям. Тіла загиблих були підняті на поверхню увечері в понеділок. Створено спеціальну комісію із розслідування причин нещасного випадку, порушено кримінальну справу. За попередньою версією, спричинило аварію порушення технології робіт потерпілими та керівництвом ділянки шахтопрохідницького управління, **повідомляє наш власкор Ліна КУЩ**.

Інвалідам запропонували роботу

Два десятки підприємств Хмельницького запропонували людям з обмеженими можливостями шістдесят вільних робочих місць. Це відбулося на спеціалізованому ярмарку вакансій, проведеному міським центром зайнятості. Швейні, будівельні, транспортні та інші підприємства готові взяти на роботу таку категорію працівників. Юрист, психолог та профконсультант, які працювали на ярмарку, одразу консультували щодо правильності зробленого вибору. Завдяки таким заходам протягом року було влаштовано на роботу 58 інвалідів, **повідомляє наш власкор Ірина КОЗАК**.

КОРОТКО

- Харківська муніципальна галерея розпочала виставку робіт ста художників-земляків, визнаних за кордоном.
- На Одещині затримали фальшивомонетників, які намагалися збути сувенірну 500-гривневу купюру і підроблені долари США.
- ВАТ «Кредмаш» за програмою антикризових заходів скорочує робочий тиждень до чотирьох днів.
- Київська міліція викрила організоване злочинне угруповання, що відправляло за кордон українських повій.

(За повідомленнями Укрінформу).

У КОМІТЕТАХ ВЕРХОВНОЇ РАДИ

Діалог між роботодавцями та працівниками має бути навіть під час кризи

У Комітеті з питань соціальної політики та праці відбувся «круглий стіл», присвячений обговоренню нової редакції Закону «Про організації роботодавців». У дискусії взяли участь народні депутати України, представники міністерств, відомств, об'єднань профспілок та роботодавців.

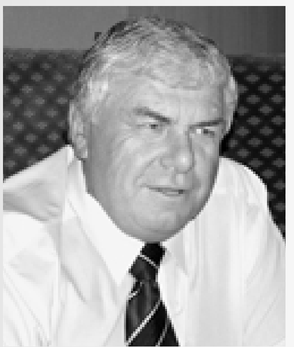
Голова комітету **Василь Хара (на знімку)** зауважив, що від прийняття чинного Закону «Про організації роботодавців» вже пройшло чимало часу, і практика застосування закону виявила чимало недоліків, які перешкоджають діяльності організацій роботодавців, а також налагодженню соціального діалогу. Тож нині настала потреба внести зміни. За словами одного з авторів законопроекту, першого заступника голови комітету Олега Шевчука, основними причинами, які спонукали до напрацювання змін до чинного закону, стали невідповідність окремих його положень Конвенції Міжнародної організації праці про свободу асоціацій та захист права на організацію, потреба вдосконалення порядку легалізації організацій роботодавців та розширення їхніх прав. Парламентарій вважає, що нову редакцію закону варто ухвалювати одночасно із законом про соціальний діалог, який нещодавно прийнято в першому читанні кількістю голосів, що перевищує конституційну більшість. «Це закони, які не мають політичного забарвлення і можуть ухвалюватися у сесійній залі більш як 400 голосами», — наголосив О. Шевчук.

Заступник генерального директора Федерації роботодавців України Василь Надрага наголосив, що одним із інститутів демократії та громадянського суспільства є інститут соціального договору, який передбачає включення до діалогу робітників і роботодавців. «Сьогодні треба будувати цивілізовані взаємовідносини між робітниками і роботодавцями, і для такого діалогу повинні існувати певні інституції, якими є організації роботодавців, — зазначив В. Надрага. — І треба чітко регламентувати, хто такі організації роботодавців, у який спосіб вони об'єднуються, що робить, які мають повноваження в соціальному діалозі, тобто у діалозі між владою, профспілками, роботодавцями та найманими працівниками».

Предметом обговорення були такі положення законопроекту — запровадження повідомного порядку легалізації організацій роботодавців та їх об'єднань замість державної реєстрації, розширення прав таких організацій у процесі розробки та аналізу ефективності регуляторних актів, законотворчої діяльності, запровадження відрахувань від фонду оплати праці підприємства на забезпечення діяльності організацій роботодавців тощо.

Олександра КУЧЕРЯВА.

ФОТОФАКТ

За вагомий особистий внесок у розвиток місцевого самоврядування, багаторічну сумлінну працю і високий професіоналізм орденом «За заслуги» III ступеня нагороджено міського голову Костополя (Рівненщина) Євгенія ДЕНИСЮКА (на знімку).

Фото Олександри ЮРКОВОЇ.

Домовленостей не досягнуто. Консультації тривають

ПАРЛАМЕНТСЬКА ХРОНІКА

Ранкове засідання 9 грудня

Спеціальне засідання парламенту, на якому депутати мали намір обговорити ситуацію у країні за участі Президента та Кабінету Міністрів, не відбулося — глава держави перебував у закордонному відрядженні. Окрім того, жодних позитивних зрушень у перемовинах парламентських політичних сил стосовно утворення більшості та обрання Голови Верховної Ради досягнуто не було.

Відкривши ранкове пленарне засідання, Перший заступник Голови Верховної Ради Олександр Лавринович поінформував, що парламентські комітети підготували 109 питань для розгляду в сесійній залі, з них 57 рекомендовано ухвалити в першому читанні, а 19 законопроектів визначено антикризовими. Тож Верховна Рада готова стартувати до розгляду актуальних питань, — резюмував О. Лавринович. Проте до політичних домовленостей парламентарії ще не були готові. На нарадах керівників депутатських фракцій представники БЮТ і Блоку Литвина запропонували оголосити перерву в роботі сесії до 16-ї години вечора для завершення консультацій із формування коаліції та обрання Голови Верховної Ради, а фракції Партії регіонів та «НУ—НС» — до 10-ї години наступного дня. 230 народних обранців проголосували за перерву до 16-ї години.

Народні обранці вшанували хвилиною мовчання пам'ять Патріарха Московського і Всія Русі Алексія II, котрий п'ятого грудня пішов із життя.

***

І знову активізувалися розмови про формат коаліції у складі БЮТ, «НУ—НС» та Блоку Литвина. Лідер фракції «НУ—НС» В'ячеслав Кириленко заявив, що нині в парламенті ведеться багато дискусій навколо можливих конфігурацій нової коаліції, в тому числі й між Партією регіонів та БЮТ, які вже вийшли на рівень «практичного прийняття рішень». Але його політична сила не може спокійно спостерігати за цим процесом через «гігантські ризики для національної безпеки та державного суверенітету країни». В. Кириленко наголосив на потребі поновити консультації щодо створення коаліції у складі «Нашої України», БЮТ і Блоку Литвина. «Якщо Блок Литвина готовий до дискусії довкола тексту коаліційної угоди і готовий до її підписання, то таке наше бачення може знайти підтримку і більшість голосів в українському парламенті», — сказав політик. Разом із тим, зауважив він, треба домовитися про пакет першочергових антикризових заходів. Окрім того, за словами В. Кириленка, утворення коаліції у складі БЮТ, «НУ—НС» та Блоку Литвина можливе лише за умови, якщо всі розмови про зміни до Конституції залишаться в минулому і буде припинено всі розмови про послаблення інституту Президента України та його обрання в парламенті.

Лідер блоку свого імені Володимир Литвин також запевнив, що його фракція готова підписати коаліційну угоду з фракціями БЮТ та «НУ—НС». «Ми рішення своєї фракції прийняли. Якщо треба, ми готові підписувати угоду про коаліцію», — сказав він. Але при цьому не став прогнозувати, чи буде створено таку коаліцію на вечірньому пленарному засіданні. В. Литвин наголосив на потребі утворення більшості в парламенті для того, щоб була можливість розглядати та ухвалювати антикризові законопроекти. Голова фракції БЮТ Іван Кириленко назвав «часом-ікс» 16-ту годину: «16.00 — це саме той час, коли ми можемо сказати: так, відбулося створення нової коаліції». За його словами, ще другого жовтня фракція БЮТ зібрала 155 підписів для створення коаліції у складі БЮТ, «НУ—НС» і Блоку Литвина. І. Кириленко висловив сподівання, що до вечірнього пленарного засідання всі три фракції зберуть необхідні голоси для утворення коаліції і Головою Верховної Ради може бути обрано Володимира Литвина.

Перший заступник лідера фракції Партії регіонів Олександр Єфремов також не виключив, що фракції БЮТ, «НУ—НС» та Блок Литвина вже на вечірньому пленарному засіданні намагатимуться проголосувати за обрання главою парламенту Володимира Литвина. Утім, за прогнозом О. Єфремова, під час голосування за цю кандидатуру не набереться достатньо голосів. І в такому разі, за його словами, всі дії можна розцінювати як «спосіб тиску на депутатів Партії регіонів, щоб вони пішли на якісь поступки». Він застеріг від того, що в разі утворення коаліції трьох — БЮТ, «НУ—НС» і Блоку Литвина — така більшість буде нестійкою. «Переконаний, стійка коаліція можлива, якщо Партія регіонів буде в її основі», — вважає О. Єфремов. Водночас депутат висловив думку, що Президент України Віктор Ющенко зможе поновити указ про розпуск парламенту, якщо коаліцію не створять. Адже тоді у Президента будуть на це уже всі законні підстави.

Юліана ШЕВЧУК.

Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА.

7 чудес ожили в календарях

«Голос України» видав кілька календарів за підсумками проведення всеукраїнських акцій «7 чудес України» та «7 природних чудес України», ініціатором яких є засновник фонду «Справедлива країна» Микола Томенко.

«Власник бренду «7 чудес України» Фонд «Справедлива країна» з радістю підтримав ідею «Голосу України» спільно випустити поліграфічну продукцію, присвячену історико-архітектурним та природним чудесам нашої країни, у вигляді перекидних настінних, настільних та кишенькових календарів на 2009 рік.

Коли ми розпочинали цей проект, у нас не було сумнівів, що унікальний природний світ та багата історія і культура України стануть успішною візитівкою нашої держави, — зазначив Микола Томенко.

Я вдячний колективу «Голосу України», зокрема, головному редактору Анатолію Горлову та команді професійних фотокореспондентів і дизайнерів за те, що цей проект реалізований.

Ми повинні гордитися нашою країною, її історією, культурою, природою. Переконаний, що цей проект додасть гордості українцям!»

— Не помилюсь, — каже Анатолій Горлов, — коли зазначу, що дві потужні загальнонаціональні програми «7 чудес України» та «7 природних чудес України» єдині у своєму роді заходи, які для багатьох наших громадян відкрили нові історико-культурницькі, природничі горизонти Батьківщини. Нам пощастило, що ініціатор цих акцій Микола Томенко дав згоду на використання фото переможців при підготовці календарів. Запропонувала такий хід завідувачка відділу ілюстрацій Анастасія Сіроткіна. Як головний редактор я вдячний усій групі працівників редакції, які реалізовували цей проект.

Тепер ми розповсюджуємо календарі по всій Україні. На жаль, наклад не дуже великий: кілька тисяч примірників кожного виду. Переконаний, що ідея пана Томенка заслуговує на більше. Думаю, якби зібраний матеріал був представлений у великій книзі, то це стало б солідним вкладом у створення літопису сучасної України, який мав би значення не лише для сьогодення, а й був би своєрідним посланням у майбутнє.

Цей проект додасть гордості українцям!

Завдяки співпраці пожежних автомашин побільшає

Останнім часом народний депутат України, заступник голови Комітету Верховної Ради з питань бюджету Олег Ляшко та депутат Чернігівської обласної ради Олег Авер'янов узяли під опіку ДП «Прилуцький завод «Пожспецмаш», який працює у селищі Ладан і у вересні відзначив своє 80–річчя.

Ще двадцять років тому це було потужне підприємство, котре могло випускати щодня по 15 «пожежок». На жаль, у наступних десятиріччях стався значний спад виробництва. Держава не мала можливості закупити пожежні автомашини для потреб усієї України, а тому ладанці виконували лише поодинокі замовлення. Багато хто з професіоналів-заводчан через затримки з виплатою зарплат змушений був шукати кращої долі в Москві, Києві. Знімали керівників заводу, але ситуація мало змінювалася.

Нині, схоже, чимало проблем ДП «Прилуцький завод «Пожспецмаш» починає вирішуватися на краще. Велику роль у цьому зіграла співпраця нового керівника заводу Анатолія Редкача з депутатами від БЮТ.

— Наш завод досить сильно підтримав «Грант Альянс», де працює директором Олег Авер'янов, — каже директор ДП «Прилуцький завод «Пожспецмаш». — Фактично нам було надано безпроцентний кредит, завдяки якому вдалося забезпечити виробництво замовлень, отримати необхідні матеріали для функціонування цехів.

За 11 місяців підприємство виробило товарної продукції на суму 33,6 мільйона гривень. У пожежні частини багатьох областей направлено 133 одиниці пожежної спецтехніки та пожежних автомашин. Пожвавлення виробництва сприяло налагодженню випуску новинок — пожежного автомобіля першої допомоги ААААД-20(3310)-274, пожавтоцистерн АЦ-20 (4308)-271, АЦ-100 (65201)-270, що, у свою чергу, дало змогу створити нові робочі місця. Нині на заводі працює 970 осіб, середній заробіток багатьох робітників досяг позначки 2022 гривні.

Заступник голови Комітету Верховної Ради з питань бюджету Олег Ляшко днями побував у Ладані та повідомив, що він теж доклав чимало зусиль, щоб Кабінет Міністрів у грудні цього року виділив 38 мільйонів гривень на виробництво пожежних автомашин.

— Гроші вже надійшли заводові, — сказав народний депутат України. — Це означає, що ладанці під час економічної кризи будуть зайняті роботою. До квітня підприємство буде забезпечене реалізацією відповідального замовлення. І цей добрий початок у першому кварталі стане гарантією позитивних змін на увесь рік.

Олег Ляшко на зустрічі з колективом ДП «Прилуцький завод «Пожспецмаш» запевнив, що й надалі контролюватиме ситуацію з виробництвом пожежних автомашин, потреба яких в Україні дуже висока.

Сергій ПАВЛЕНКО.

смт Ладан
Чернігівської області.

На знімку: Олег Ляшко з працівниками заводу.
Фото автора.

ДЕПУТАТ В ОКРУЗІ

На Новокраматорському машинобудівному заводі призупинено виробництво продукції для всіх вітчизняних споживачів

Про це повідомив народний депутат України, **президент акціонерного товариства «Новокраматорський машинобудівний завод» Георгій СКУДАР (на знімку).** За його словами, партнери відмовляються від раніше замовленого обладнання через неплатоспроможність. У переліку «замороженої» продукції — обладнання машини безперервного лиття заготовок для металургійного комбінату «Азовсталь», валки та обладнання реконструкції прокатного стану металургійного комбінату «Запоріжсталь», крокуючі екскаватори для Полтавського гірничо-збагачувального комбінату. Удвоє скорочено поставки до Росії. Всього на заводі накопичилося на 700 мільйонів гривень готової продукції, за яку партнери поки що не платять гроші.

«Низку замовлень ми зупинили, а нових практично немає. З огляду на ситуацію в грудні завод працюватиме нехай і повний робочий тиждень, але з неповним завантаженням, — зазначив народний депутат. — Особливо болісно переносимо нестачу коштів, які заблоковані на банківських рахунках. Зараз ми не можемо придбати комплектуючі вироби, сировину, матеріали для тієї продукції, яка перебуває у виробництві, а також оплачувати потреби соціальної сфери. Насущне завдання для заводських менеджерів — знайти кошти для виплати зарплати в грудні».

Нині підприємство активно шукає платоспроможних партнерів. І хоча криза вдарила по промисловості всього світу, фахівці, які набули досвіду виживання в 90-ті роки минулого століття, пропонують декілька варіантів.

Г. Скудар вважає, що прес кризи для України був би слабшим, «якби в 2004 році громадяни країни не повірили порожнім обіцянкам «помаранчевих». «У підсумку ми отримали некомпетентну безвідповідальну владу, яка обдурила народ, давши фантик від цукерки. Насправді влада повинна давати людям хліб, м'ясо, нормальне життя, роботу. А людей задовольняли фантики, які дуже швидко зникають. І сьогодні ми залишилися без роботи, без грошей, без соціального захисту», —підсумував народний депутат. На його думку, треба готуватися до найгіршого: «Я на сто відсотків упевнений, що в 2009 році ми до рівня літа 2008 року не повернемося».

Ліна КУЩ.

Громада — великий чоловік

САМОВРЯДУВАННЯ

Хто з депутатів місцевих рад — сільських, селищних, районних чи рад невеликих міст, чи не лише депутатів, а й голів цих рад, назве нинішню систему місцевого самоврядування досконалою? Або хоча б більш–менш досконалою? Гадаю, ніхто. А спитайте працівника чи голову державної адміністрації відповідного рівня: вони задоволені ефективністю своєї роботи? Відповідь передбачити теж неважко.

Ми наче давно вже відійшли від радянської одностайної й одностайної системи, коли ради були ширмою «керівної і спрямовуючої». Але відповідальної, потрібної людям організації місцевого самоврядування досі не вибудували. Борсаємося в тенетах пропорційної системи виборів (дякувати Богові, на виборах до сільських і селищних рад лишилася мажоритарна) і надто довго вирулюємо на європейський шлях розвитку.

Маю на увазі, люди добрі, перш за все Європейську хартію місцевого самоврядування. Щоб не винаходити черговий недосконалий велосипед — або колеса криві, або кермо хитається, або ланцюг тріщить, — треба просто ту хартію, до якої Україна приєдналася, уважно почитати. Народи і держави, які її сотворили, пройшли свій нелегкий шлях і видали на-гора інтелектуальний продукт щодо організації місцевого життя і місцевої влади. То нам, суспільству, яке ще вчора будувало світле майбутнє за спущеними згори приписами щастя, треба просто вчитися, як організовують реальне, а не сфантазоване життя розумні люди.

Це ж так просто — бюджети всіх рівнів, у тому числі державний, формувати знизу, а не згори. В розумних пропорціях задовольняючи інтереси місцевих громад і центральної влади, виділяючи їй необхідне для виконання загальнодержавних функцій. А ми, як і раніше, висловлюючись фігурально, всю ковбасу — до Москви (тепер, звісно, до Києва), а звідти — електричками по найближчих губерніях. Запитали якось одного підмосковного керівника зразка XX століття: «А що ти зробив, голубе, для виконання Продовольчої програми, яку схвалила наймудріша і єдина партія?» Відповідь була бадьора: «Пустив ще одну електричку до Москви».

> **Відповідальної, потрібної людям організації місцевого самоврядування досі не вибудували.**

Отак і ми зараз з бюджетом. Усе — до столиці, а там уже хто скільки зміг «захистити», тобто яку «електричку» аргументів спромігся довести до Києва. А в добрих людей воно ж таки починається знизу. Тобто, той низ, сиріч місцеве самоврядування, і є, разом з громадами, які йому довірили, основою держави. За важливістю — верх, а не низ. Всі людські, життєві проблеми й поточні питання народжуються і мають вирішуватися на місцях, місцевою владою. А для цього в неї мають бути можливості, тобто фінанси, за витрачання котрих вона, місцева влада, має систематично доповідати громаді.

Вважаю також, що на вибори на територіальному чи й на районному рівні кандидат на місцевого голову громади, начальник міліції і, можливо, кандидати ще на деякі посади мають іти разом. Ось одна команда, яка має такий-от рівень досвіду й професіоналізму, ось друга, третя — вибирайте, шановні громадяни, кого вам своїми голосами найняти собі на службу. Саме так, собі на службу, а не голоснути для того, щоб хтось, козиряючи мандатом, одразу й забув, як просив і переконував за нього проголосувати. Можливо, це — не ідеальний варіант. Але те, що він передбачає відповідальність перед громадянами, — безперечно.

> **Всі людські, життєві проблеми й поточні питання народжуються і мають вирішуватися на місцях, місцевою владою.**

А подивіться, яку хаотичну забудову приватного сектора маємо навколо Києва та інших великих міст! Наче хизування, змагання — в кого більше несмаку і можливостей. Три, чотири, п'ять, шість поверхів, а за зовнішнім виглядом, розкиданістю — хто в ліс, хто по дрова. Головне — втнути. Газ для опалення — з яких мереж? Електрика — звідки? Та з місцевих ж! А де на той безлад управа, владні можливості, хоч якісь правила? Щоб усе було гармонійно, красиво і згідно з місцевими можливостями. А псування місцевих річок, водойм, безоплатне, по суті, користування надрами: пробурив свердловину — і найчистіша водичка в хаті. Стоки — в місцеву річку. Люди — до голови громади. А в нього тільки слова: треба звертатися до санітарного лікаря, до прокуратури і т. д., і т. п. Нащо ж ми тебе обирали, ти ж — влада, вирішуй разом з радою усе на нашій території, інакше нащо ви нам, і місцеві депутати, і голова! А до людей, як відомо, треба не лише прислухатися, їх треба слухати, акумулювати накази, виконувати. Інакше — навіщо влада?!

Отож у місцевої ради і місцевого голови мають бути серйозні повноваження. Щоб вони разом вирішували все, що стосується місцевого життя, а не апелювали до різних інстанцій.

Громадяни з усіх питань: екологія, навчання дітей у школі, розвиток місцевої торгівлі, промисловості, роботи закладів культури, опалення, освітлення і т. д., — мають не бігати по інстанціях, а звертатися до місцевої влади, а вона повинна мати реальні повноваження й кошти, щоб задовольняти їхні законні потреби. І звітувати. Перед громадянами, перед громадою. Коли це буде? Скільки ще "велосипедів" винайдемо? Інколи, скажу по правді, руки опускаються. Та перепочинеш трохи, щось корисне зробиш — міні-котельню запустиш, чи новенький стадіон, чи, нарешті, відремонтуєш школу як слід (в нашому селищі це вдається) — і починаєш знову вірити, що прийде той час, коли ми всі, наш мозок, плоть, серце усвідомлять мудрі слова народу: громада — великий чоловік. Місцева громада. І місцевий голова — її слуга, а не вигадник благосних звітів для вищих ешелонів влади. Бо таки ж найвищий ешелон — громадяни. І не лише в день виборів.

Валерій ГАРТІК,
селищний голова.

Козин Київської області.

Фото
Олександра КЛИМЕНКА.

Юрій ЛУЦЕНКО вручив співробітникам Дунаєвецького РВВС Хмельниччини три оперативних автомобілі *(Укрінформ)*

Кабмін вніс до списку підприємств, які підлягають приватизації у 2009 р., держпакети акцій шести обленерго і чотирьох генеруючих теплових компаній *(Укрінформ)*

У НОМЕР

ТСК підготувала звіт про продаж української зброї

Тимчасова слідча комісія Верховної Ради з питань постачання української зброї, боєприпасів та військової техніки до Грузії наполягає на заслуховуванні в парламенті свого звіту та голосуванні за відповідний проект парламентської постанови, яку вже зареєстровано.

Про це повідомив на брифінгу голова ТСК Валерій Коновалюк (фракція Партії регіонів). За його словами, три місяці розслідування комісії були «надзвичайно складними», оскільки члени ТСК «відчули той негатив чинної влади, яка будь-якою ціною намагається уникнути відповідальності за скоєні порушення».

Депутат також заявив, що позбавлення його міністром оборони військових звань офіцера запасу, які було присвоєно за проходження військової служби упродовж 17 років, є черговою провокацією з боку влади. «Цією акцією нинішня влада на чолі з Ющенком показала дріб'язковість, аморальність і своє істинне обличчя, — вважає В. Коновалюк. — Люди, які декларували демократичні цінності, ввели країну в стан повного дефолту і довели до соціального відчаю та потрясінь. Всі ці акції мають лише одну мету: будь-якою ціною дискредитувати слідчу комісію та її голову, вплинути на звіт у парламенті».

Олександра КУЧЕРЯВА.
Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА.

ВІННИЧЧИНА

Автобус із пасажирами завис над урвищем

Тільки завдяки загороджувальним металевим тросам рейсовий автобус Вінниця—Шпиків із шістнадцятьма пасажирами в салоні не впав в урвище.

Поблизу одного з населених пунктів Тиврівського району у транспортного засобу зіпсувалися гальма. Водій без зупинки проїхав перехрестя, дивом уникнувши зіткнення з транспортом. Далі вирішив зупинити автобус за допомогою загороджувальних тросів. Він дійсно зупинився, але при цьому завис над урвищем. Як повідомили у прес-службі ДАІ Вінницької області, автоінспектори, які прибули на місце пригоди, побачену картину назвали не для людей із слабкою нервовою системою. Нахилений набік транспортний засіб балансував над проваллям. Машину утримували металеві троси. 16 пасажирів сиділи непорушно, затамувавши подих: від найменшого руху автобус міг зірватися з кручі. Під час екстреного гальмування нетрадиційним способом постраждав один пасажир, якого доставлено до лікарні. Решта відбулася переляком.

Віктор СКРИПНИК.

Поминки за столичними книгарнями

Учора в столиці презентували книгу пам'яті знищених столичних книгарень. Фотоальбом «Київ книжковий 1991—2008» зібрав у собі світлини тих місць, де ще кілька місяців чи років тому були книжкові магазини. А зараз це здебільшого відділення банків, салони краси чи мобільного зв'язку, ресторани та магазини одягу. Автори фотоальбому переконують: їхнє творіння — це чергова спроба оргкомітету Надзвичайних зборів «Україна — зона культурного лиха» привернути увагу влади і громадськості до процесу винищення культури та її осередків у країні, і столиці зокрема.

— Ми спробували, — розповідають брати Капранови, — провести розслідування долі київських книгарень. На 1991 рік їх нараховувалося 84. Сьогодні ж ми маємо тільки близько 40. І то 30 з них — нововідкриті. Більше того, це не завжди окремо розташовані книгарні, а часом просто відділення супермаркетів. Уявіть, за ці 17 років Київ втратив майже 70 книгарень. Це треба зупинити. Адже хай там що, але книжковий ринок «Петрівка» ніколи не замінить книгарень.

Створили автори альбому і своєрідну «мапу смертей» столичних книжкових магазинів. Серед засилля чорних позначок уже зниклих книгарень де-не-де видніється і червона. Це значить, там книжки ще продають. І зараз головне, переконані брати Капранови, зробити все, щоб хоч їх зберегти. Та, жаліються письменники, мало хто з чиновників усвідомлює всю важливість книгарень. «Вони не розуміють, що навіть сама вивіска «Книгарня» — це вже виховний процес», — переконані Капранови. Мовляв, після всіляких магазинів та ресторанів іноді так хочеться зайти у книгарню і відчути її атмосферу.

Сама вивіска «Книгарня» — це вже виховний процес», — переконані Капранови. Мовляв, після всіляких магазинів та ресторанів іноді так хочеться зайти у книгарню і відчути її атмосферу.

Оргкомітет Надзвичайних зборів очікує від столичної влади невідкладних дій та ініціатив з подолання невтішної ситуації, що склалась у культурній інфраструктурі міста. Кажуть, навіть запрошували на прес-конференцію представників Київської міської державної адміністрації.

— Можливо, — припускають організатори презентації, — наша влада і не знає про цю жахливу ситуацію з книгарнями. Тож спеціально для мера ми підготували примірник фотоальбому.

Однак чиновники з КМДА зустріч проігнорували. Принаймні на звернення забрати та передати примірник міському голові ніхто не відреагував.

До речі, ідею створення такого фотоальбому кияни перейняли у львів'ян. Автор тамтешнього видання Михайло Ватуляк, глава Асоціації видавців і книгорозповсюджувачів Львівщини, каже, що піти на такий крок його змусив (хоч як це дивно) бізнес. «У Львові закрили 41 книгарню. Майже третина з них — мої партнери, яким я поставляв книжки. Це і змусило мене задуматися над тим, а скільки книгарень узагалі залишилося».

Члени оргкомітету Надзвичайних зборів переконані: змінити цю ситуацію може тільки конструктивний діалог з владою. І сподіваються, що все ж зможуть передати альбом-реквієм київських книгарень столичній владі.

Тетяна ГРАДОБЛЯНСЬКА.

На знімку: у приміщенні книгарні «Планета» нині розміщується магазин спортивного одягу.

Фото Андрія НЕСТЕРЕНКА.

Постраждалі від розливу ртуті повертаються додому

У будинки № 27 і № 31, у під'їздах яких на початку жовтня було розлито два кілограми ртуті (про перебіг подій, пов'язаних з цим, «Голос України» неодноразово писав), повертаються мешканці. Більше двох місяців замість двох-трьох днів, як їм обіцяли, 230 осіб поневірялися по чужих кутках: хто жив у родичів і знайомих, хто винаймав квартиру, хто тулився на ліжках у гуртожитках. Щоправда, ще до офіційного дозволу декілька сімей, ризикуючи здоров'ям, з різних причин змушені були повернутися додому. Компенсація, яку постраждалі отримали від міської ради, — тисяча гривень на квартиру. Тепер підраховують реальні збитки: довелося викинути всі запаси продуктів, килими, міняти м'які меблі. Навряд чи хтось їм усе це компенсує.

Минулого понеділка постраждалі від розливу ртуті мешканці пікетували міську раду, вимагаючи документів про дозвіл на вселення. Досі це був звичайний папірець на дверях під'їздів. Їм пояснили, що документи дооформляють. Чиновники запевнили: контрольні показники вимірювання випарів ртуті — у межах норми. Люди також вимагали від влади зробити ремонт у під'їздах, які мили десятки разів хімічними речовинами.

Міська рада, у свою чергу, також підраховує збитки. З міського бюджету на ліквідацію наслідків розливу ртуті вже витрачено понад 280 тисяч гривень. Ремонт під'їздів «потягне» ще на тисяч сто. Окрім того, всі витрати на оплату тепла, газу, абонплати за телефон за час відселення влада також взяла на себе, тому під час найближчої сесії депутатів проситимуть поповнити резервний фонд. А загалом «ртутна» пригода засвідчила неготовність як влади, так і мешканців до екстремальних ситуацій. Не знайдено поки що і зловмисника чи зловмисників, дії яких призвели до лиха. Правоохоронці, між тим, давно запевняли, що злочин ось-ось буде розкрито. Невідомо також, як ртутні випари у майбутньому позначаться на здоров'ї людей.

Любов ЛЕВИЦЬКА.
Тернопільська область.

ФОТОФАКТ

129 новобранців, що потрапили служити до Донецького спеціального моторизованого полку міліції внутрішніх військ МВС України, склали військову присягу.

Фото Дмитра ЛЮБЧЕНКА.

«Лукор» може скоротити півтори тисячі працівників

Одне з найбільших підприємств Прикарпаття Калуське ЗАТ «Лукор» опинилося перед необхідністю масових скорочень. Нещодавно тут відбулася нарада з керівниками структурних підрозділів, на якій про це було сказано відверто. Прес-служба підприємства процитувала голову правління ЗАТ «Лукор» Сергія Чмихалова, який серед іншого сказав:

— Загалом місяць простою наших виробництв стає компанії «Лукойл-Нафтохім» у п'ять мільйонів євро. Ці великі витрати ми не тільки не маємо права збільшувати, а й необхідно вживати конкретних заходів для їх зменшення. Приклад у цьому нам показало керівництво компанії, яке у зв'язку з простоєм двох підприємств на 60 відсотків скоротило свій апарат управління... Тому немає чогось особливо дивного в тому, що це болюче питання сьогодні актуальне і на наших виробництвах. Після проведених заходів із реорганізації, ліквідації окремих підрозділів та оптимізації чисельності персоналу в колективах залишиться більш як три тисячі працівників, тоді як у нас було чотири з половиною тисячі.

Можливо, скорочення працівників триватиме й далі. Сергій Чмихалов зазначив: «Мушу чесно сказати, що коли доведеться стояти до кінця 2009 року, то утримувати колектив у такій кількості ми не зможемо».

Дарина НАЗАРЧУК.
Івано-Франківська область.

На фестивалі вже й поколядували по-польськи

У Коростені на Житомирщині відбувся третій фестиваль польської колядки.

Давні традиції зустрічі різдвяно-новорічних свят ожили у виступах «Поліських соколів» (у складі цього житомирського гурту вісім заслужених працівників культури Республіки Польща та один заслужений працівник культури України), дитячих ансамблів «Короліскі», «Маженє» та інших колективів. Серед гостей була делегація з польського міста Краснік, з яким налагодив співпрацю Коростень. Фестиваль проходив під патронатом генерального консульства Республіки Польща в Луцьку за участі Генерального консула Томаша Яніка.

Галина КАВУН.

На знімку: польські колядки — з ангелами.

Фото автора.

У НОМЕР

Найкращих фольклористів нагородять подарунками

На Прикарпатті розпочався обласний конкурс юних знавців народних традицій, звичаїв та обрядів. Основна його мета — пропаганда серед підлітків українського фольклору та етнографії, відродження та збереження народних традицій. Учасники конкурсу змагаються, зокрема, у кращому виконанні щедрівок, колядок, віншувань, що незабаром їм дуже знадобиться, адже попереду — новорічні та різдвяні свята. Конкурс триватиме до 18 грудня. Переможці отримають грамоти управління освіти і науки облдержадміністрації та цінні подарунки.

Дарина НАЗАРЧУК.

Івано-Франківська область.

На молокозаводі аміак наробив лиха

На ВАТ «Чернігівський молокозавод» унаслідок розгерметизації аміакопроводу сталася викид 25 кілограмів газоподібного аміаку. Гостре отруєння, хімічний опік обличчя та дихальних шляхів отримав машиніст аміачно-компресорної холодильної установки Віталій Прищепа, який намагався зупинити витік речовини. Рятуючи його, постраждала і охоронець Олена Цимбал. Вони обоє в тяжкому стані перебувають у реанімаційному відділенні міської лікарні.

На ліквідації аварії працювало 32 співробітники МНС та 10 одиниць пожежно-рятувальної техніки. Нині Держекоінспекція проводить розслідування для уточнення збитків, завданих навколишньому середовищу.

Сергій ПАВЛЕНКО.

Чернігівщина.

РЕГІОНИ

Виконання плану в умовах триденки

Уперше за роки незалежності країни холдингова компанія «Луганськтепловоз» з початку року випустила продукції на 1,127 мільярда гривень. За цей час виготовлено більш як 70 секцій тепловоза 2ТЕ116У, три секції тепловоза ТЕП150, 16 секцій електровоза 2ЕЛ5 та іншу залізничну техніку. У листопаді локомотивобудівники відправили російському та українському замовникам 10 секцій магістрального тепловоза і дві секції електровоза. Незважаючи на запроваджений через об'єктивні причини триденний графік роботи, колектив вирішив план грудня неодмінно виконати.

Алла АНТІПОВА.

Луганська область.

Вже турки наш берег не хочуть

Турецьке підприємство «Караденіз РО-РО» припинило фінансування робіт на причалах Скадовського морського порту. І підставою для цього послужило кілька факторів, серед яких можлива зміна керівництва порту та підпорядкування його Херсонському морському торговельному порту.

За словами начальника Скадовського порту Івана Орла, турецька фірма вклала в будівництво причальної стінки та інших об'єктів 1,35 мільйона доларів. Взаємовигідна співпраця триває вже давно, відколи тут діє поромна переправа Скадовськ—Зонгулдак.

Алла БРУСИЛОВА.

Херсонська область.

З Алеї скорботи поцупили туї

Акт вандалізму скоєно на нещодавно розбитій у Кам'янці-Подільському Алеї скорботи, де, крім раніше збудованих пам'ятників колишнім в'язням фашистських концтаборів, відкрито й меморіал вшанування жертв Голодомору 1932—1933 років. Варвари викопали туї, якими обсадили пам'ятний хрест. Правоохоронці поки що не знайшли негідників. Міська влада припускає: познущалися з народного пам'ятника шукачі легкого заробітку. Але їм навряд чи вдасться продати деревця на ринках міста та району, там на крадіїв чекає міліція.

Віра ШПИЛЬОВА.

Хмельницька область.

У захворюванні дітей на дизентерію знайшли винних

Епідрозслідування дійшло висновку, що Чернівецький молокозавод спричинив епідемію дизентерії в місті.

Масово хворіли діти в чернівецьких дитсадках двічі: у вересні та листопаді цього року. Останній раз захворіли 54 малюки із 25 дошкільних установ. Збудника дизентерії було виявлено на тарі продукції місцевого молокозаводу, яку централізовано постачали в дитсадки. Проте тоді остаточного висновку медики так і не дійшли. І лише в грудні виконуючий обов'язки головного санітарного лікаря Чернівців Валерій Востріков заявив, що епідрозслідування зробило остаточні висновки. 39 працівників молокозаводу хворіли на дизентерію. Продукція саме цього виробника стала причиною масового захворювання дітей у дитсадках міста.

Як уже повідомляв «Голос України», за рекомендацією СЕС керівництво Чернівецького молокозаводу придбало дизентерійний бактеріофаг для примусового лікування всіх працівників підприємства. Після проведення курсу такого лікування вони пройдуть бактеріологічне обстеження, і лише за негативного результату прийматиметься рішення про відновлення роботи підприємства. Для запуску молокозаводу його керівництво має також здійснити приписаний СЕС комплекс ремонтних робіт у виробничих приміщеннях, забезпечити централізоване водопостачання для виробничого процесу.

Проте залишаються запитання: чому на дизентерію хворіли діти тільки в дитячих садках, а вереснева епідемія взагалі охопила лише декілька установ, і тоді майже так само впевнено говорили про сосиски як джерело інфекції? Але ці запитання, здається, вже нікого не цікавлять. Крапку поставлено.

Сергій СУЛИМА.

Чернівецька область.

СВІТ КОРОТКО

ІРАН

МАГАТЕ не впоралося з ядерним Тегераном

Політику світового співтовариства стосовно Ірану та його ядерної програми, найімовірніше, чекають серйозні корективи. Глава МАГАТЕ Мухаммед аль-Барадеї визнав, що тактика тиску, яка здійснювалась останніми роками й була покликана змусити Тегеран згорнути програми із збагачення урану, повністю провалилася. Він закликав обраного президента США Барака Обаму виконати свою обіцянку й почати прямі переговори з Тегераном. Тим часом у Вашингтоні, схоже, вже змирилися з неминучістю отримання Іраном ядерного статусу.

ЄС—СЕРБІЯ

Брюссель допоможе Косово здолати корупцію і злочинність

Європейський Союз почав розгортання цивільної місії в Косово. Найближчим часом у регіон прибудуть близько 2 тисяч осіб, що змінять представників ООН, які виконували впродовж останніх 10 років функції охорони правопорядку, суду та прикордонного контролю. Це найбільша цивільна операція в історії ЄС, котра діятиме по всій території Косово. Очікується, що присутність представників Євросоюзу в краї допоможе впоратися з корупцією та організованою злочинністю.

Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА.

Києву забракло грошей на штучну новорічну ялинку

Головну ялинку столиці засвітять 20 грудня о 16.00

Міська влада встановить головну новорічну ялинку, наповнену живою хвоєю, заявив заступник голови КМДА Віталій Журавський. Для створення 35-метрової зеленої красуні використають близько 450 дерев. Їх забезпечать за рахунок планової санітарної вирубки, і отже, це не шкодить зеленим насадженням. «Питання використання штучної ялинки поставало минулого року, проте сума на її придбання та встановлення становить більше 3,5 мільйона гривень. Виділяти такі кошти у період фінансової кризи недоцільно», — зазначив Віталій Журавський. Цього року ялинку буде оформлено майже сотнею кольорових кульок, гірляндами, сніжинками. Також її прикрасить нова світлодіодна гірлянда, що складається з понад 15 тисяч лампочок і простягнеться на п'ять кілометрів. Завдяки новій комп'ютерній програмі гра кольорів на гірлянді не повторюватиметься протягом семи хвилин, **повідомляє прес-служба КМДА.** У святі засвічення головної новорічної ялинки на майдані Незалежності візьмуть участь керівники держави та міста, почесні гості. Безпеку відкриття ялинки та протягом проведення всіх святкових заходів забезпечить ГУ МВС України у місті Києві. Вперше свято відвідає Санта-Клаус, який приїде до України з Лапландії. Також відбудуться фольклорні театралізовані вистави.

У Варшаві презентували книгу про Голодомор

У Варшаві пройшла науково-практична конференція «75-та річниця Голодомору в Україні». Її урочисте відкриття відбулося в Королівському Замку. Привітання учасникам надіслали президенти України та Польщі. Офіційна частина конференції завершилася врученням державних нагород України представникам польських наукових кіл і громадськості, які долучилися до дослідження Голодомору. Діячів Об'єднання українців у Польщі Юрія Рейта та Мирона Сича нагороджено орденами «За заслуги» II ступеня, професора Єжи Клочовського та почесного консула України в Познані Лукаша Хоровського — орденами «За заслуги» III ступеня. У своєму зверненні й у списку нагороджених Президент України Віктор Ющенко не забув також і про польських політиків, зокрема маршала Сейму Броніслава Коморовського, віце-президента Європарламенту Адама Бєляна, депутата Європарламенту Гражину Станішевську.

Практичний вимір мала друга частина конференції, що проходила у приміщенні Посольства України в Польщі. Тут слово було за науковцями. Найбільший резонанс викликало видання польською мовою книжки українського історика Станіслава Кульчицького «Голодомор 1932—1933 рр. як геноцид: труднощі усвідомлення».

Іван КОЗЛОВСЬКИЙ.

Варшава.

Одним із пріоритетних завдань Всеукраїнського товариства «Просвіта» імені Тараса Шевченка, яке відзначає 140–річчя від дня заснування, залишається укріплення статусу української мови як державної. Про це сказав голова товариства **Павло МОВЧАН** *(Укрінформ)*

У Херсоні жителі відомчих гуртожитків вимагають приватизації помешкань *(Укрінформ)*

У НОМЕР

Державтоінспекція інформує:

Згідно із Законом України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо вдосконалення регулювання відносин у сфері забезпечення безпеки дорожнього руху», який набрав чинності 16 листопада 2008 року, водій повинен мати при собі поліс обов'язкового страхування відповідальності автовласника. Цей вид обов'язкового страхування передбачений Законом України «Про обов'язкове страхування цивільно-правової відповідальності власників наземних транспортних засобів» та спрямований на забезпечення компенсації шкоди, заподіяної життю, здоров'ю та майну третіх осіб, потерпілих внаслідок експлуатації наземних транспортних засобів в Україні. Страхується не автомобіль, а відповідальність його власника (водія) за шкоду, яку він може спричинити іншим учасникам дорожнього руху (третім особам) внаслідок дорожньо-транспортної пригоди. Контроль за наявністю полісів обов'язкового страхування відповідальності автовласників здійснюють працівники Державтоінспекції:

— під час проведення державного технічного огляду;

— під час реєстрації (перереєстрації) транспортних засобів;

— при складанні протоколів про порушення Правил дорожнього руху;

— при оформленні матеріалів дорожньо-транспортних пригод.

Вартість полісу залежить від його типу, стажу водія, типу транспортного засобу, об'єму двигуна, статусу особи (юридична чи фізична), місця переважного використання транспортних засобів та іншого. Законом передбачені три типи полісів:

Тип 1 — дія полісу поширюється на страхувальника та інших осіб, які на законних підставах експлуатують один транспортний засіб, зазначений у полісі.

Тип 2 — дія полісу поширюється на страхувальника за умови експлуатації ним транспортних засобів, категорія яких визначена у полісі.

Тип 3 — дія полісу поширюється на страхувальника та інших осіб, які зазначені у полісі, при експлуатації ними одного, визначеного у полісі, транспортного засобу.

Пільги: 50% вартості полісу сплачують пенсіонери; інваліди II групи; особи, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи (I-II категорії); учасники війни (за умови особистого володіння і керування транспортним засобом з об'ємом двигуна автомобіля до 2500 куб. см включно). **Звільнені від обов'язкового страхування автоцивільної відповідальності:** учасники бойових дій, інваліди I групи, інваліди війни — за умови керування власним транспортним засобом, а також особи, котрі керують транспортним засобом, який належить інваліду I групи, у його присутності. Збитки, заподіяні такими громадянами під час експлуатації власного автомобіля, відшкодовує Моторне (транспортне) страхове бюро України.

Штраф за відсутність полісу обов'язкового страхування відповідальності автовласника — 425—850 гривень (ст. 126 Кодексу України про адміністративні правопорушення).

Відділ ДАІ Печерського району м. Києва.

«Їхнє» свято...

ТЕМА

За місяць до католицького Різдва європейські ЗМІ розповідають про благодійні акції: зірки, публічні особи, громадські організації, дружини відомих політиків влаштовують різноманітні заходи, зокрема, бали для заможних громадян з дорогими вхідними квитками, обов'язковими юними леді з кошиками, що збирають пожертви (вони сягають сотні мільйонів євро. — **Авт.**). Отримані кошти спрямовують тим, кому в житті не пощастило...

До православного Різдва — менше ніж місяць. Погортала українські газети та переглянула Інтернет-видання: наші зірки, політики й інші багатії теж відзначають свята. Деякі ЗМІ навіть улесливо називають ці тусовки зібраннями українського... вищого світу...

Утім, хіба важливо, яку назву мають такі заходи. Головне, що вони допоможуть знедоленим. Але переконалася, що різниця є! Тамтешні повідомлення про благодійні акції розпочинаються зі слів: «Незважаючи на економічну кризу, допоможемо тим, хто цього потребує». Наші ЗМІ подають це так: «Незважаючи на економічну нестабільність, свята ніхто не скасовував!». Є й відмінність: у нас — ні слова про благодійність...

Дивовижно, але про святкування українських багатіїв навіть серйозна преса розповідає з неймовірним пієтетом. Чи не найбільше захоплення, приміром, викликали ярмарки розкошів. Газети розповідали про це так: «Київ поринув у царство розкошів: товари класу люкс і навіть вище. Величезний вибір: автомобілі, посуд, меблі, коштовності, хутра, які залюбки приміряли дами... Гості дегустували дорогі вина, сигари, каву, кондитерські вироби». Автори замітки доходять висновку: «Криза в країні не завадила веселощам, а гості були оптимістами, виголошуючи у святкових тостах упевненість, що вона швидко мине».

А відома дизайнер ще більше підсластила багатіям, влаштувавши модне дефіле під назвою «Зимова розкіш», під час якого моделі для дорослих демонстрували самі її клієнти — політики, актори, банкіри, а дитячі — їхні сини й дочки. Що розкіш, то годі казати! Одна з газет замилувано винесла в заголовок: «Діти політиків убралися в хутра!». Свято тривало два дні: гості відзначили своє Різдво, провели презентації, подивилися концерти».

Тож криза мало непокоїть наших багатіїв, у тому числі, а може, й передовсім — політиків: їх у світських новинах показують найчастіше. Втім, у зв'язку з кризою жоден не зрадив власних звичок. Закликаючи нас пережити складні часи, підтримувати вітчизняного виробника, самі вони в парламент — і чоловіки, й жінки — приходять у розкішному вбранні, аксесуарах і коштовностях, рекламуючи зарубіжні фірми. А голова КМДА Леонід Черновецький, за повідомленнями ЗМІ, впродовж останнього місяця придбав два автомобілі — «Чайку» колишнього першого комуніста країни Щербицького вартістю 1,5 млн. грн. (градоначальник колекціонує раритети й «круті» машини. — **Авт.**), а також представницький «Роллс-Ройс» за майже 1 млн. дол., яким дістається на... службу...

Проте годі прикладів. Невже наші можновладці, політики різних рангів, нові багатії не усвідомлюють, що така поведінка шкодить їхній репутації? Якщо, звісно, мати на увазі їхню демократичність (а що вони демократи, то чуємо від них повсякчас. — **Авт.**). Чого варте лишень «дефіле» на публіці синів і доньок політиків, та ще й у вбранні з дорогого хутра! Не бояться мами й тата в такий спосіб зіпсувати власних чад? Уявити дітей європейських політиків, як і їх самих, у такому вбранні та ще й на публіці — неможливо. В Україні демократія — лише на мітингах і для народу, бо в повсякденному житті його обранці надають перевагу розкошам...

Наші «демократи» повсякчас посилаються на західну демократію. Але в тамтешніх суспільствах не прийнято чванитися багатством, підмітати тротуари полами норкових манто, прикрашати себе діамантами, йдучи на службу, хизуватися дорогими авто. Неможливо, приміром, уявити канцлера ФРН у діамантах чи дорогому хутрі: цілком можливо, що це міг бути її останній вихід у люди в ролі політика. І не тільки її: європейські вулиці теж демократичні — джинси, куртки-пуховики...

Я не ратую за те, щоб багатії не їздили на дорогих авто, не їли свою кровно зароблену ікру ложками, а їхні діти сьорбали такий само суп, як і безпритульні обірванці на вулицях столиці й інших міст. Але чимало з них на показ виставляють свою набожність. У такому разі, бодай на Різдво слабо їм поділитися хлібом з бідними, чи дітьми, котрі не те що в хутра не вбираються — їжу не завжди мають? Про народних обранців, які обіцяють нам золоті гори на виборах, годі говорити: «Діти політиків убралися в хутра...». Соромище...

Тож у багатіїв — «їхні» свята: без кризи, як, утім, і без совісті. Можливо, журналісти прогавили їхню щедрість і благодійність, а насправді вони все-таки поділилися крихтами зі свого столу з нужденними? У такому разі автор готова вибачитися і перед ними, й перед читачами...

Валентина ПИСАНСЬКА.

ФОТОФАКТ

Фото Віри ШПИЛЬОВОЇ.

Марія Міткевич — голова Слобідсько-Кульчієвецької сільської ради Кам'янець-Подільського району. Ця сільрада посіла третє місце за благоустроєм та санітарним станом у 2008 році в Хмельницькій області.

Заручники власної довірливості,
або Як «випадково» стають жертвами шахраїв

Як відомо, минулого місяця за шахрайство порушено кримінальні справи проти громадянина США, організатора проекту «Як стати мільйонером» Роберта Флетчера і керівника фінансової компанії «Кінгс Кепітал» Олександра Бандурченка. За науку збивати статки бажаючі скористатися порадами фінансових «гуру» заплатили «дорогою ціною»: вартість тренінгу «знавця» секретів мільйонерів Флетчера, до речі, також звинуваченого в Сполучених Штатах у шахрайстві, коштувала кожному довірливому три тисячі доларів (графік «уроків» було розписано до 29 грудня, здається, «еліта-центри» так нічого й не навчили українців), а сума коштів, вкладених у компанію Бандурченка, перевищує сто мільйонів доларів. За словами начальника головного управління МВС у Києві, це більше, ніж «Еліта-Центр». Загалом, уточнив він, поки що до міліції звернулися із заявами близько 180 вкладників «Кінгс Кепітал» і 30 слухачів так званих тренінгів Флетчера. Однак цифри ці, за прогнозом правоохоронців, ще зростатимуть.

Здавалося б, буденний випадок з низки афер, що стали прикметою сьогодення. Але одна деталь надає йому «оригінальності»: за твердженням Віталія Яреми, абсолютна більшість жертв шахрайства належить до пастви... «Посольства божого», секти, вірним адептом якої є міський голова столиці Леонід Черновецький. Щоправда, «патріарх» посольства Сандей Аделаджа зметикував відхреститися від нечестивих зв'язків з організаторами «фінансових пірамід»: мовляв, сам випадково дізнався, куди і на що члени його церкви вкладають гроші. Зважаючи на тотальний контроль у секті над парафіянами та на обіцянки самого Сандея «виростити плеяду мільйонерів», — ця «випадковість» може «переконати» хіба що причетних до афер підручних спритного «апостола».

Принаймні на правоохоронців вона не справила враження. Більше того, Віталій Ярема попередив про кримінальну відповідальність осіб, які намагаються вплинути на розслідування цих кримінальних справ: «Я знаю, що сьогодні проводиться відповідна агітаційна робота серед парафіян «Посольства божого», щоб вони не йшли і не писали заяви в органи внутрішніх справ...». Головний міліціонер столиці просить не зважати на цю «випадкову» агітацію: інакше потерпілі залишаться не тільки без обіцяних мільйонів, а й без власних коштів.

Людмила КОХАНЕЦЬ.

СПОРТ

З надією на продовження

Футбол. Сьогодні о 21.45 на столичному стадіоні імені Валерія Лобановського розпочнеться матч завершального туру групового раунду Ліги чемпіонів «Динамо» (Київ) — «Фенербахче» (Стамбул). На жаль, це буде прощальний матч динамівців у нинішньому чемпіонському турнірі. Але їхні прихильники дуже сподіваються, що біло-сині неодмінно зіграють так, що посядуть третє місце в групі. І здобудуть право зіграти в 1/16 розіграшу Кубка УЄФА. Отже, надія на продовження виступів в євротурнірі — головна інтрига події на динамівській арені.

Учорашній день був достатньо насичений у таборах обох суперників. До Києва прилетіли гості і розмістилися в готелі «Хаятт». Команду супроводжує величезний загін представників ЗМІ. За попередньою заявкою акредитацію попросили 60 журналістів. Як зазначив прес-аташе ФК «Динамо» Олексій Семененко, такої кількості репортерів, що прибули до Києва на євроматч, і пригадати важко. Виходить, і турецька сторона плекає надії на заповітну третю позицію.

Увечері наставник стамбульців, знаменитий фахівець Луїс Арагонес, котрий влітку нинішнього року привів на європейський трон збірну Іспанії, спілкувався з журналістами в конференц-залі стадіону «Динамо». Після цього відбулося тренування «Фенербахче». За традицією, представники преси мали змогу впродовж п'ятнадцяти хвилин спостерігати за ним.

Трохи раніше на тренувальній базі «Динамо» у Кончі-Заспі відбулася передматчева пресконференція Юрія Сьоміна. І там журналісти мали п'ятнадцятихвилинну можливість дивитися, як працюють динамівці. Але всі ті події залишилися позаду. Сьогодні ввечері — момент істини.

Почали з перемоги

Футзал. Санкт-Петербург (Росія). Чемпіонат Європи серед молодіжних команд (U-21). Фінальний турнір. **Група В. Україна—Нідерланди. 3:2.** Іспанія—Казахстан. 4:0. **Група А.** Італія—Словенія. 2:2. Росія—Хорватія. 3:3.

«Сокіл» утримує лідерство

Хокей. Відкритий чемпіонат Росії. Вища ліга. Дивізіон «Захід». **«Титан» (Клин) — «Сокіл» (Київ). 1:4 (0:1, 0:2, 1:1).** МХК «Крилья Совєтов» (Москва) — «Капітан» (Ступіно). 5:4 (б). «Рязань» — «Бєлгород». 5:4. «Дмитров» — «Крилья Совєтов» (Москва). 2:1. «Кристал» (Електросталь) — «Рись» (Подольськ). 0:3. «Липецьк» — ВМФ (Санкт-Петербург). 2:4.

«Сокіл» — 86 очок, «Дмитров» — 82, «Рись» — 78, МХК «Крилья Совєтов» — 68, «Капітан» — 61, «Рязань» — 52, «Кристал» — 41, «Липецьк», «Бєлгород» — по 39, «Крилья Совєтов» — 32, ВМФ — 31, «Титан» — 27.

Підготував Віктор БРАНИЦЬКИЙ.

Це ви теж зможете!

Я знаю місце, де можна позбутися: сердечного болю, завданого зрадливим чоловіком, жорстокої травми, заподіяної дуремарами–начальниками, витягнути пекучу скіпку з ураженого заздрісниками–колегами самолюбства, душевного неспокою, спричиненого нерозумними дітьми, й ще багато–багато того, що називають негативними емоціями. А також набути позитивних — упевненості у власних силах, усвідомлення того, що все тобі до снаги. Саме тут залишите безліч болячок, а досі неслухняне тіло набуде стрункості, що дає відчути радість життя.

Під відкритим небом

Не вірите? В цьому можна швидко переконатись, якщо від станції метро «Гідропарк» у Києві перейти Венеціанський міст й завернути праворуч униз, то побачите, як на перший погляд, дивні спортивні снаряди — залізяччя та й годі. Але це лише на перший погляд, бо насправді за своїми функціями вони такі само, як у сучасних фітнес-центрах. Тільки навіть найдорожчий з них не може зрівнятися з цим справжнісіньким спортивним комплексом під відкритим небом. Та ще й зусібіч оточеним лісом, а з трьох — Дніпром і його затоками, куди просто здорово після занять пірнути і влітку, й узимку. Де, до речі, і «втопите» не лише своїх недругів, а й нажиті хвороби...

Не соромтеся, заходьте, і переконаєтеся, що у цьому місці в столиці відсутнє хамство і є справжні чоловіки. Буває, не під силу зняти зі спортивного снаряда вагу, яку щойно «качав» котрийсь з них, то негайно знайдеться інший, хто чемно запропонує допомогу, не тільки розкаже, як слід виконувати вправи, а й покаже, як саме це треба робити.

На майданчику площею в кілька гектарів розташовані 200 спортивних снарядів. Утім, не важливо, скільки саме, головне, що їх вистачає для всіх. Я поцікавилася, хто автор цього дива? Одні казали, що майже 40 років тому якийсь ентузіаст установив тут дві перекладини й штангу, яку місцеві алкоголіки, втім, одразу здали в пункт прийому металобрухту, що було не один раз. Але найчастіше розповідали, що майданчик — справа рук Юрія Васильовича Кука, інженера за фахом і великого шанувальника спорту, який заснував громадську організацію «Спорт для всіх», що об'єднала і професійних спортсменів, і любителів. Вони облаштували «тренажерне» містечко, де є спортивні снаряди практично для всіх груп м'язів.

Тренажери Кука

Тут знайдете різноманітні та різновагові штанги, тренажери для спини, ніг, плечей, преса — одне слово, все, що й у фітнес-центрах, тільки безплатно. А будували з усього, що потрапляло під руку: дошки для лежаків брали у залишених будинках, металеві деталі знімали із напівзатоплених пароплавів, боксерські груші виготовляли з автомобільних скатів, поворотними блоками для багатьох конструкцій слугують старі мотори.

Добровільні помічники Юрія Васильовича робили все самі — носили, зварювали, копали й закопували. А щоб ні в кого не було спокуси «прихопити» щось як металобрухт, до кожного тренажера приварили ланцюги. Приміром, з одного боку до грифа штанги, з другого — до стояка. Таке неможливо зламати або розібрати без автогена. Відтоді тренажери, посаджені «на ланцюг», називають «тренажерами Кука». Усе «залізяччя» справно функціонує з цілковитою безпекою для тих, хто на ньому вправляється. Але воно потребує постійного догляду: ремонту, зварювання, підфарбовування, а ще — контролю, що теж робиться буквально на ентузіазмі і Юрія Кука, й активістів, і просто бажаючих допомогти.

Ні, це не перевернуте «з ніг на голову» фото: саме так «куються» чудова статура, а головне — здоров'я.

За будь-якої погоди

Улітку й узимку на майданчик щодень приходять тисячі любителів «покачати» м'язи, позбутися зайвих жирових накопичень, стресів чи просто завеликих емоційних навантажень. Тут є снаряди для занять спортом будь-якого спрямування, майданчики для гімнастів, каратистів, боксерів, «рукопашників» і навіть для людей з обмеженими фізичними можливостями. На майданчику завжди багато людей — переважно чоловіків, але приходить немало й жінок. Вік — від кількох років (батьки приводять своїх дітей) і до... Найстарішому, кажуть, 90.

Кого тут лишень не зустрінете: колишні чемпіони й майстри спорту, призери й переможці змагань різного рангу. А також науковці, художники, студенти, домогосподарки, пенсіонери, бабусі, дідусі та їхні онуки. І приходять вони сюди не вряди-годи, а по кілька разів на тиждень. Неймовірно, але за годину-півтори занять з голови насправді «вилітає» весь накопичений за день негатив! Найцікавіше, що такий «спортзал» можна обладнати в кожному місті й районі. Потрібен лише ентузіазм...

Валентина ПИСАНСЬКА.
Фото Андрія НЕСТЕРЕНКА.

На спортивному майданчику в Гідропарку.

СТОЛИЦЯ КОРОТКО

Допоможи і захисти

КМДА вирішила організувати патрулювання вулиць для забезпечення бездомних і безпритульних теплим одягом і гарячою їжею, яке триватиме до 1 квітня 2009 року. Створено штаб допомоги таким людям, сформовано три виїзні бригади для патрулювання. Вони розвозитимуть теплий одяг, взуття і харчі, надаватимуть першу медичну допомогу. Крім того, райадміністрації повинні створити банки одягу та взуття для бездомних. До цього залучатимуть громадські, благодійні та релігійні організації.

Дороге задоволення

Головну ялинку країни вартістю — 1,2 млн. грн. освітять на Майдані Незалежності 20 грудня. Її прикрасять 5-кілометровою гірляндою зі світлодіодних лампочок. Городян і гостей столиці потішать також феєрверком у новорічну ніч, який триватиме 20 хвилин 9 секунд.

Безплатно не вийде

За два тижні до новорічних свят у столиці цілодобово до самого 1 січня охоронятимуть ялини і сосни віком від 10 до 20 років. Тобто ті, що становлять найбільший «інтерес» для громадян, охочих роздобути зелену красуню безплатно. Вдень території, де ростуть хвойні, патрулюватимуть мобільні групи із залученням співробітників міліції, а вночі — лісова охорона.

Здійсни мрію

У Шевченківському районі столиці до 31 грудня проходить благодійна акція «Допоможи Святому Миколаю — здійсни мрію дитини». Стати її учасником просто. Для цього необхідно придбати подарунок для дитини: іграшки, теплий одяг, книги, ковзани, лижі, принести й опустити їх до одного з акційних кошиків, які можна знайти в установах, торгових і бізнес-центрах. Подарунки буде передано дітям, які за волею долі або випадку залишилися без опіки батьків.

Покатаємося!

Фото Андрія НЕСТЕРЕНКА (з архіву «Голосу України»).

На Софійській площі ще до Нового року знову відкриють штучну льодову арену. Працюватиме вона до квітня. Підтримувати життєдіяльність крижаного поля можна навіть за температури +15 градусів. Цього року ковзанка буде платною: один сеанс — 20 грн. (плюс прокат ковзанів приблизно 30 грн.). Не платити зможуть лише малозабезпечені й багатодітні родини.

Правопорушник не пройде?

Київська міліція вже зараз готується до хвилі новорічних... злочинів. З другої половини грудня патрулювання столиці помітно посилиться. Адже, як заявив глава ЦВЗ МВС Києва Володимир Поліщук, «під час народних гулянок мешканці набагато частіше пиячать, бешкетують, б'ються, крадуть і грабують».

Він також повідомив, що «кожної п'ятниці в столиці — сплеск злочинності. Якщо за весь тиждень ми фіксуємо 3 тис. правопорушень, то в один цей день — у середньому 600. Що вже казати про різдвяні канікули!» — скаржиться Володимир Поліщук. Тому з початку новорічних святкувань і закінчуючи Водохрещем правоохоронці посилено патрулюватимуть місця масових гулянок не тільки в центрі, а й у спальних районах.

Микола ЗАРЕЦЬКИЙ.

Сам собі начальник...

Майдан Незалежності не дає спокою міській владі: знову — і вже вкотре! — вирішено змінити його зовнішній вигляд. І хоча глобальної перебудови не буде, але дещо перебудувати планово. Приміром, придбати голографічні лазерні установки, підсвітити пам'ятники і будинки.

Це й багато чого іншого має з'явитися вже невдовзі. Зокрема, обновлять зовнішній вигляд інформаційного екрана на вул. Інститутській, прикрасять майданчики з контейнерами для сміття, а до новорічних свят і гулянок установлять туалетні кабінки. До речі, голова КМДА Леонід Черновецький нарешті здійснив свою мрію про демонтаж установленої на Лядських воротах скульптури Архістратига Михайла, що нагадувала йому... самого диявола. Він пообіцяв згодом замінити Хранителя Києва новою статуєю.

Кіоски, кафе і ятки під Майданом, які працюють без дозвільних документів, переобладнають під магазини для преси і квітів. Що, до речі, схоже на виселення неугодних підприємців...

Роботи з реконструкції Майдану Незалежності вже почалися. Уздовж проїзної частини встановлюють дерева у дерев'яних діжках, «маскують» сміттєві контейнери. Тим часом архітектори й автори проекту останньої реконструкції площі скаржаться на те, що з приводу зміни «обличчя» Майдану з ними ніхто не радився. А хіба це дивно? Адже в Києві кожен новий градоначальник — сам собі головний архітектор, художник і будівельник...

Надія МАРЧЕНКО.

Бояться холоду, вологи, монет

Перші проблеми з новими проїзними — безконтактними картками: вони часто не зчитуються автоматичними контрольними пунктами! Працівники підземки розповідають, що до них нерідко звертаються пасажири з пошкодженими безконтактними картками.

Дехто попробивав у них дірки, щоб носити на ланцюжку, зігнув навпіл чи поклав до одного футляра зі стільниковим телефоном або в гаманці з монетами. Після такого втручання картки непридатні для користування. Тим часом безконтактна картка — складний електронний пристрій. Його не можна охолоджувати нижче — 10°С, нагрівати вище +60°С, утримувати як у вологому агресивному середовищі, так і в потужному електромагнітному полі, зберігати разом з монетами та металевими предметами. А також згинати чи механічно навантажувати. Картку рекомендовано носити у захисному неметалевому футлярі або гаманці. До речі, під час користування виймати її звідти не обов'язково.

За матеріалами інформаційних агенцій, прес-служби КМДА та кореспондентів «Голосу України».

Український учений–юрист Володимир КОРЕЦЬКИЙ був творцем першої статті Загальної декларації прав людини *(Укрінформ)*

Рада міністрів ЄС із зовнішніх відносин прийняла резолюцію щодо дій Євросоюзу у боротьбі з розповсюдженням зброї масового знищення *(Укрінформ)*

Документ, що спонукає нас

Генеральна Асамблея ООН прийняла 10 грудня 1948 року Загальну декларацію прав людини, яка стала основоположним документом у галузі прав людини. З того часу 10 грудня відзначається в усьому світі як День прав людини. Сьогодні минає 60 років з дня ухвалення цього унікального документа.

Кожній людині — рівні права

Відзначаючи 60-ту річницю Загальної декларації прав людини, варто ще раз замислитись над тими великими ідеями гуманізму, що лягли в її основу. Це був перший після страхіть Другої світової війни документ, в якому на повний голос було заявлено про те, що сьогодні сприймається нами як належне, —кожній людині властиві гідність і рівні права.

У Загальній декларації прав людини також було проголошено громадянські, політичні, соціальні, культурні права людини та зазначено, що права людини повинні охоронятися силою закону. Жодне з цих положень і сьогодні не втратило своєї актуальності. Навпаки, вони залишаються дороговказом у сфері прав людини.

Загальна декларація прав людини стала фундаментом, на основі якого відбувалася вся подальша міжнародна та внутрішньодержавна нормотворчість у галузі прав людини. Проголошені в ній права людини знайшли свій розвиток і в універсальних міжнародних договорах, Пакті про громадянські і політичні права 1966 р. та Пакті про економічні, соціальні, культурні права 1966 р., і в регіональних угодах, зокрема, в Європейській конвенції про захист прав людини і основоположних свобод 1950 р.

Зазначу, що наша держава є стороною практично всіх конвенцій ООН в галузі прав людини.

Положення Загальної декларації прав людини були повною мірою закріплені в Конституції України. Є всі підстави констатувати, що нині в нашій державі створено значну законодавчу базу щодо забезпечення прав і свобод людини.

Зокрема, були прийняті базові закони у цій сфері «Про громадянство України», «Про національні меншини в Україні», «Про біженців», «Про свободу пересування та вільний вибір місця проживання». Закони, що виписали механізм реалізації права на вільні вибори органів влади, свободу об'єднань у політичні партії та громадські організації, на звернення та інші. Прийнято закони «Про Конституційний суд України», «Про Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини», що дало можливість утворити нові для нашої держави інституції — Конституційний Суд та запровадити посаду Омбудсмана.

Поряд з цим ужито значних заходів з формування механізму захисту прав людини, головним інструментом якого є судова система.

Окрім цього, вступ до Ради Європи та ратифікація низки європейських конвенцій, дали нашій державі змогу

інтегруватися в Європейську систему захисту прав людини. Для України стала обов'язковою юрисдикція Європейського суду з прав людини.

Розрив між деклараціями та практикою

Водночас, якщо проаналізувати законодавчий аспект утвердження міжнародних стандартів у сфері прав людини, то варто наголосити, що процес приведення національного законодавства у відповідність до міжнародних стандартів далекий від свого завершення.

У цьому зв'язку хочу звернути увагу на такі проблеми.

По-перше: стурбованість викликає загальна криза влади і, зокрема, криза парламентаризму в Україні. Впродовж останніх двох років практично загальмовано законотворчий процес, що унеможливлює ухвалення низки нагальних законодавчих актів, у тому числі й у сфері прав людини. Криза парламентаризму також позначається на якості законотворення, адже часто політична доцільність превалює над урахуванням загальносуспільних потреб.

По-друге: на цьому етапі є більш ніж актуальним ухвалення законів для проведення повномасштабної судово-правової реформи. Адже у сфері судочинства маємо чи не найбільше проблем. Зокрема, відсутність достатньої кількості приміщень для судових засідань, майже 50% незаповнених вакансій, що збільшує навантаження на суддів, залежність у фінансуванні від центральної та місцевої влади, тиск на суддів. Ускладнює процес проведення судової реформи відсутність її цілісного бачення з боку різних гілок влади. Досить згадати, які дебати точаться навколо законопроекту «Про судоустрій». Хоча Президент України своїм Указом від 10 травня 2006 року затвердив «Концепцію вдосконалення судівництва для утвердження справедливого суду в Україні відповідного до європейських стандартів», її втілення напряму залежить від ухвалення Верховною Радою України необхідних законодавчих актів.

У контексті формування дієвого механізму захисту прав людини слід також звернути увагу на проблеми законодавчого врегулювання діяльності такого інституту влади, як прокуратура. Зміни до Конституції України, прийняті 8 грудня 2004 року, повернули прокуратурі функцію здійснення загального нагляду за дотриманням прав і свобод людини. Венеціанська комісія ще на стадії опрацювання згаданих змін до Конституції відзначала, що зазначені повноваження прокуратури не узгоджуються з демократичними стандартами та принципом верховенства права. Разом з тим, зважаючи на наявну практику вчинення судочинства, недоступність для більшості громадян правової допомоги, терміни розгляду справ у судах, роль прокуратури у захисті прав громадян залишається значною. У зв'язку з цим необхідно чітко регламентувати функції та повноваження прокуратури, у тому числі — в судовому процесі, розмежувати функції нагляду та слідства. Для цього потрібно прийняти нову редакцію Закону України «Про прокуратуру», закріпити відповідні зміни у низці законодавчих актів, зокрема, Кримінально-процесуальному кодексі.

Слово — за парламентом

Ще одним елементом механізму захисту прав людини є інститут Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини, діяльність якого покликана доповнювати наявні засоби захисту конституційних прав і свобод людини. Практика засвідчила необхідність підвищення інституційної спроможності Омбудсмана. Серед можливих заходів слід розглядати внесення змін до законодавства щодо звуження підстав для дострокового припинення повноважень Уповноваженого, розширення його прав у судовому процесі, запровадження механізмів безпосереднього реагування Уповноваженого на факти порушень прав людини і громадянина, спрощення вимог до форми звернень громадян, тощо. Окремі законопроекти, що унормовують частину цих питань, подані до Верховної Ради України. Зокрема, проекти законів про внесення змін та доповнень до Кримінально-процесуального, Цивільно-процесуального кодексів та Кодексу адміністративного судочинства щодо участі у справі Уповноваженого з прав людини; про внесення змін і доповнень до Закону України «Про Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини» (щодо обов'язковості рішень Омбудсмана про усунення порушень прав і свобод громадян); про внесення змін до Закону України «Про Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини» (щодо терміну перебування на посаді). Зазначені законопроекти потребують ретельного опрацювання, узгодження їхніх положень з міжнародним досвідом функціонування інституту Омбудсмана та чинним законодавством України.

> Верховна Рада України повинна посилити функцію парламентського контролю, гарантувати і унормувати законодавчо діяльність опозиції. Адже ні для кого не таємниця, що важливо не лише прийняти закон, а й домогтися його виконання. У нас багато хороших законів, але вони не виконуються належним чином.

У нашій державі ще не ухвалено низку законів, які повинні закріпити фундаментальні права людини та регламентувати їх забезпечення. Наприклад, право на свободу мирних зборів, передбачене статтею 20 Загальної декларації прав людини та закріплене статтею 39 Конституції України. Хоча норми Конституції України мають пряму дію, в рішенні Конституційного суду з цього питання зазначається, що визначення конкретних термінів завчасного сповіщення з урахуванням особливостей форм мирних зібрань, їх масовості, місця, часу проведення є предметом законодавчого регулювання. У зв'язку з тим, що відповідного закону ще досі немає, організація мирних зборів регулюється, всупереч логіці і здоровому глузду, Указом Президії Верховної Ради СРСР «Про порядок організації і проведення зборів, мітингів, вуличних походів і демонстрацій в СРСР» від 28 липня 1988 року.

Проект закону про порядок організації і проведення мирних заходів, внесений Кабінетом Міністрів України і підтриманий, очолюваним мною комітетом лежить у Верховній Раді і чекає на розгляд.

Одним із основоположних прав людини є свобода слова. Це право закріплене у Загальній декларації прав людини та гарантується Основним Законом нашої держави. Останніми роками забезпечення цього права є чи не єдиним предметом гордості влади. Проте, хоч сьогодні відсутні проблеми у доступі різних політичних сил до ЗМІ, підвищився рівень збалансованості у висвітленні подій, медіа без негативних наслідків для себе критикують дії влади, але де гарантія, що так буде і завтра, що нікому знову не захочеться повернутися до «порад», як потрібно висвітлювати діяльність представників влади? Вочевидь, свобода слова та вільні ЗМІ не повинні залежати від волі чи бажання чиновника. Тому дуже прикро, що досі досягнення у царині свободи слова не закріплені інституційно. Для цього теж необхідно провести відповідну законодавчу діяльність та прийняти закони, які унормували б роздержавлення друкованих засобів масової інформації, заснованих органами державної влади та місцевого самоврядування, перетворили державні телерадіокомпанії на канали суспільного мовлення, гарантували незалежну діяльність журналістів.

Загальна декларація прав людини серед іншого проголосила право людини брати участь в управлінні своєю країною. Конституція України гарантує реалізацію цього права через участь у виборах та референдумах. Якщо законодавство про вибори народних депутатів України, депутатів місцевих рад, міських голів у нас періодично вдосконалюється, то реалізація права на участь у референдумах практично неможлива, адже Закон «Про всеукраїнський та місцевий референдуми» був ухвалений ще 3 липня 1991 року, до набуття Україною незалежності. Процес ухвалення нової редакції закону був максимально заполітизований і відбувається не через призму забезпечення реалізації одного з фундаментальних прав людини, а з позиції політичної доцільності. Зараз у парламенті перебувають кілька альтернативних проектів закону, які повинні пройти процедуру обговорення і, врешті, отримати шанс на ухвалення.

Сьогодні особливої актуальності набуває право на працю. Це право знайшло своє відображення у Загальній декларації прав людини (ст.23) і Конституції України. Вочевидь, що нікого не потрібно переконувати у важливості прийняття для захисту права громадян на працю Трудового кодексу України. Але ми за 17 років незалежності ще не ухвалили цього документа. Інакше ніж національною ганьбою назвати те, що досі держава у такій важливій сфері послуговується Кодексом законів про працю УРСР 1971 року, не можна.

Не перелічуватиму всіх тих законів, які мають бути прийняті, щоб врегулювати механізм реалізації прав людини,

закріплених у Загальній декларації прав людини. Достатньо вищеназваних. Я лише хотів проілюструвати, що Верховна Рада України повинна відновити законотворчий процес і зробити його максимально ефективним.

ДО ДІЙ

Не менш важливим у контексті цього є системний підхід до законотворчої діяльності. І особливо він потрібен у законодавчому забезпеченні прав і свобод людини. Під час вступу до Ради Європи наша держава взяла на себе зобов'язання ухвалити рамковий документ про правову політику України у сфері захисту прав людини. На жаль, такий закон ухвалений не був. Запропонований урядом проект закону України про Концепцію державної правової політики захисту прав людини у грудні 1998 року був відправлений на доопрацювання і більше його не подавали. Натомість, Верховна Рада України обмежилася прийняттям Постанови «Про засади державної політики України в галузі прав людини» (1999 р.).

Ювілей Загальної декларації прав людини змушує всіх нас проаналізувати зроблене і сформувати нові завдання щодо забезпечення прав людини. Таким першочерговим завданням вбачається розробка і затвердження законом «Концепції правової політики України у сфері захисту прав людини». Цей документ має визначити пріоритети законодавчої діяльності у сфері прав людини та встановити етапи її здійснення. Це дасть можливість систематизувати законотворчий процес у цій царині та підпорядкувати діяльність законодавчої влади виконанню головного конституційного принципу — «утвердження і забезпечення прав і свобод людини є головним обов'язком держави».

Верховна Рада України повинна посилити функцію парламентського контролю, гарантувати і унормувати законодавчо діяльність опозиції. Адже ні для кого не таємниця, що важливо не лише прийняти закон, а й домогтися його виконання. У нас багато хороших законів, але вони не виконуються належним чином.

Проголошення будь-якого права людини, навіть закріпленого відповідними актами держави та її органів, — ніщо без реальних гарантій його здійснення. Саме тому одним з головних завдань у галузі прав людини залишається подолання розриву між законодавчим декларуванням прав людини та їхнім практичним забезпеченням.

Подолати правовий нігілізм

Окрім позитивних здобутків, які є в нашій державі з практичного забезпечення політичних та громадянських прав, маємо і сфери, в яких постійно фіксуються порушення прав людини. Проблемою української влади правозахисники вважають часті повідомлення про тортури в місцях ув'язнення. До нашого комітету також надходили непоодинокі звернення про випадки застосування тортур. Для перевірки таких сигналів члени комітету спільно з представником Уповноваженого з прав людини відвідували місця позбавлення волі. Ми також звертались із запитами до Генеральної прокуратури України щодо розслідування випадків суїциду, які мали місце в слідчих ізоляторах.

Верховна Рада України 21 липня 2006 року ратифікувала Факультативний протокол до Конвенції ООН проти катувань та інших жорстоких, нелюдських або таких, що принижують гідність, видів поводження та покарання, що передбачає створення національного контрольного механізму із запобігання і протидії тортурам. Минуло два роки, й нарешті потрібно виконати дане зобов'язання України. Комітет підтримує необхідність створення державного органу зі спеціальним статусом як національного превентивного механізму щодо запобігання і протидії тортурам. Поруч з цим необхідно вжити заходів із забезпечення громадського контролю над правоохоронними органами та проводити неупереджене й повне розслідування усіх випадків катувань та іншого поводження, що принижує гідність людини.

Загальна декларація прав людини стала фундаментом, на основі якого відбувалася вся подальша міжнародна та внутрішньодержавна нормотворчість у галузі прав людини.

Ще одна досить чутлива сфера, що турбує сьогодні комітет, це міжнаціональна злагода та толерантність. У нашій країні рік від року зростає кількість проявів расизму. За даними неурядових організацій, в Україні у 2007 р. було скоєно 60 расистських нападів, шість з яких призвели до загибелі людей. Цього року відбулося 30 расистських нападів, з яких чотири — вбивства. При цьому офіційної статистики злочинів на расистському ґрунті в Україні немає, а правоохоронці продовжують називати такі випадки хуліганством. Ні для кого не таємниця, що в Україні діють молодіжні організації скінхедів. Ми розуміємо, що функція правоохоронних органів — затримання злочинців і проведення розслідування. А тому для попередження цього явища мають бути задіяні ті органи влади, які відповідальні за формування молодіжної політики. Комітет вийшов з ініціативою до Кабінету Міністрів України розробити і прийняти Державну програму національно-патріотичного виховання молоді. Зараз такий документ у процесі опрацювання. Окрім цього, комітет підтримав законопроекти про посилення відповідальності за прояви екстремізму, ксенофобії, антисемітизму, расової і релігійної нетерпимості.

Щодо стану дотримання соціальних та економічних прав людини, то у цій сфері в нас завжди були проблеми з наближенням реального рівня їх забезпечення до задекларованого. Проте фінансово-економічна криза, яка на очах переростає в соціальну, несе великі загрози і для тих незначних здобутків, що ми мали.

Інфляційні процеси нівелюють запроваджені виплати при народженні дитини, підвищення пенсій не може наздогнати ціни. Криза відсуває виконання зобов'язання привести розмір мінімальної пенсії до рівня не нижчого від прожиткового мінімуму. Останніми місяцями проявились чіткі загрозливі тенденції щодо зростання заборгованості із заробітної плати. Щодня зростає кількість безробітних. І це лише початок. За цим — криза іпотеки, можливе виселення з житла, купленого в кредит, тощо.

Що ж робить влада для того, щоб захистити громадян від зубожіння, безробіття, від усіх тих негараздів, які постали? На жаль, вона переймається собою. Політичне протистояння, що виходить за рамки розумного, не дає можливості спрямувати належні зусилля на мінімізацію кризи.

Це свідчить, що влада далека від своїх громадян. А люди живуть реальним життям, в якому вони щодня долають бюрократичні перепони, борються за виживання, можливість здійснювати підприємницьку діяльність, чинять опір незаконній забудові прибудинкових територій та дитячих майданчиків.

Більшість наших співгромадян сьогодні мають низький життєвий рівень, мізерну пенсію, їм практично недоступне медичне обслуговування, а найстрашніше — вони не впевнені у завтрашньому дні, потерпають від свавілля місцевих чиновників, бюрократичної тяганини, неможливості захистити свої права в суді.

Загальна декларація прав людини розпочинається словами, що кожній людині властива гідність. Саме людська гідність не дозволяє примиритись з порушенням прав людини, приниженням. Саме людська гідність є тією рушійною силою, що змушує громадян обстоювати свої права. Щоб обстоювати свої права потрібно їх знати.

Чи знають наші громадяни свої права? Чи мають можливість ними скористатись? Чи можуть захистити свої порушені права у суді? Щодо більшості громадян нашої країни ці питання риторичні.

Щоб змінити такий стан справ, необхідно організувати широку систему правової освіти громадян — особливо в селах і районних центрах, де безправ'я людини відчувається найбільше, так само як всесилля і безкарність влади. Ми мусимо поставити під контроль громадськості правоохоронну систему, повернути її обличчям до простого громадянина, зробити наших громадян захищеними та вільними.

Влада повинна навчитись прислухатися до голосу організацій громадянського суспільства. Особливо, якщо йдеться про права людини.

І насамкінець зазначу, що День прав людини в Україні святкувати ще рано. Цей день потрібно розглядати як можливість накреслити плани для подальшої роботи, а її більш ніж достатньо для всіх — від пересічного громадянина, який повинен відстоювати свою гідність щодня, до Президента держави — гаранта прав і свобод громадян.

Загальна декларація прав людини і сьогодні, через шістдесят років, залишається документом, який спонукає кожну країну до послідовної, системної роботи з впровадження у життя задекларованих нею принципів. Вона спонукає владу здійснювати дії, спрямовані на те, щоб принцип верховенства права, права й свободи людини перетворилися на головні й визначальні підвалини суспільного й державного устрою. І мені дуже хотілося б, щоб українська влада демонструвала дії, спрямовані на утвердження і поширення верховенства права, поваги до прав і свобод людини як вищих цінностей суспільного розвитку і не давала ні найменших підстав сумніватись у своїй відданості ідеалам добра і справедливості.

Ігор ШАРОВ,
голова Комітету Верховної Ради з питань прав людини, національних меншин і міжнаціональних відносин.

МОВОЮ ЦИФР

Цілком закономірними є результати дослідження, проведеного соціологічною службою Центру Разумкова у жовтні ц. р. Громадяни серед найсерйозніших суспільно-політичних проблем, що потребують першочергового розв'язання, назвали байдужість влади до думки громадян — 56,6%, корупцію у вищих ешелонах влади — 47,8%, нездатність влади забезпечити виконання законів — 38%. Серед соціально-економічних проблем, за даними цього ж дослідження, — 70,1 % громадян хвилює зростання цін, 40,2% — низька зарплата, 31,4% — відсутність реального соціального захисту людей похилого віку, малозабезпечених, багатодітних сімей, 31,2% громадян переймаються проблемою безробіття.

ЗВЕРНЕННЯ
міністра юстиції України з нагоди 60-ї річниці проголошення Загальної декларації прав людини

10 грудня 1948 року Україна, як і все прогресивне людство, відзначає 60–ту річницю проголошення Загальної декларації прав людини. Саме в цей день на третій сесії Генеральної Асамблеї ООН у Парижі було затверджено та проголошено перший універсальний акт з прав людини — Загальну декларацію прав людини.

Уперше людська спільнота, яка щойно пройшла через Другу світову війну, згуртувалася у своєму прагненні не допустити повторення пережитого шляхом надання колективних гарантій прав і свобод кожній людині на планеті. Тому цей невеликий за текстом акт, що складається з преамбули та 30 статей, не тільки визначив цивілізаційні ознаки суспільства, центром якого є людина, а й загалом утвердив повагу до прав людини як першочерговий обов'язок держави.

І до сьогодні, вже впродовж 60 років, Загальна декларація прав людини виконує як мінімум дві вкрай важливі функції: є базою для низки галузевих міжнародних договорів і першоосновою для розбудови національних правових систем. Гідність, свобода, рівність — ці слова невіддільно пов'язані із самою сутністю людини. Вони ж визначають засади організації будь-якого демократичного суспільства, закладають систему координат для цінностей, що мають становити зміст та спрямованість діяльності держави.

Власне, такою є ідеологія статті 3 Конституції України. Її положення, як і весь корпус конституційних гарантій прав і свобод людини, знайшли відображення в акті писаного права не тільки і не стільки у наслідку специфіки національного конституційного процесу. Нормативне закріплення у 1996 році в Основному Законі України гарантій прав і свобод людини є логічним продовженням процесу, започаткованого 10 грудня 1948 року.

Забезпечити ефективне виконання задекларованих конституційних принципів поваги до прав людини покликана практична діяльність усіх державних інституцій. Йдеться про невідкладне реформування судової системи, сфери досудового слідства, пенітенціарної системи, удосконалення міграційного законодавства. На часі ухвалення нового Кримінально-процесуального кодексу України, розробленого Національною комісією зі зміцнення демократії та утвердження верховенства права, низки законопроектів, що наповнюють реальним змістом конституційні права громадян.

Подальше входження України в європейський простір свободи і демократії неможливе без системного і комплексного оновлення Конституції України, одним з пріоритетів якого є посилення конституційних гарантій прав і свобод громадянина і людини, забезпечення їх судового захисту на основі верховенства права. Найважливішим завданням у цьому контексті є конкретизація фундаментальних положень статті 3 Конституції України про людину, її життя, здоров'я, честь, гідність, недоторканність і безпеку як найвищу соціальну цінність в Україні, уточнення конституційних формулювань щодо соціально-економічних прав громадян, забезпечення їх реального судового захисту.

Отже, утвердження принципів Загальної декларації прав людини залишається і тепер актуальним для України. А для цього необхідно, щоб усі державні і громадські інститути згуртувалися навколо вирішення нагальних проблем державотворення з тим, щоб найближчим часом були запропоновані дієві механізми реалізації задекларованих і проголошених прав і свобод.

Микола ОНІЩУК,
міністр юстиції.

ГОЛОС УКРАЇНИ № 236 (4486)
СЕРЕДА, 10 ГРУДНЯ 2008

Загальна декларація прав людини

Генеральна Асамблея ООН 10 грудня 1948 року прийняла і проголосила Загальну декларацію прав людини. (Док. ООН/РЕS/217 А)

Преамбула

Беручи до уваги, що визнання гідності, яка властива всім членам людської сім'ї, і рівних та невід'ємних їх прав є основою свободи, справедливості та загального миру: і

беручи до уваги, що зневажання і нехтування правами людини призвели до варварських актів, які обурюють совість людства, і що створення такого світу, в якому люди будуть мати свободу слова і переконань і будуть вільні від страху і нужди, проголошено як високе прагнення людей; і

беручи до уваги, що необхідно, щоб права людини охоронялися силою закону з метою забезпечення того, щоб людина не була змушена вдаватися як до останнього засобу до повстання проти тиранії і гноблення; і

беручи до уваги, що необхідно сприяти розвиткові дружніх відносин між народами; і

беручи до уваги, що народи Об'єднаних Націй підтвердили в Статуті свою віру в основні права людини, в гідність і цінність людської особи і в рівноправність чоловіків і жінок та вирішили сприяти соціальному прогресові і поліпшенню умов життя при більшій свободі; і

беручи до уваги, що держави-члени зобов'язались сприяти у співробітництві з Організацією Об'єднаних Націй загальній повазі і додержанню прав людини і основних свобод; і

беручи до уваги, що загальне розуміння характеру цих прав і свобод має величезне значення для повного виконання цього зобов'язання;

Генеральна Асамблея проголошує цю

Загальну декларацію прав людини як завдання, до виконання якого повинні прагнути всі народи і всі держави з тим, щоб кожна людина і кожний орган суспільства, завжди маючи на увазі цю Декларацію, прагнули шляхом освіти сприяти поважанню цих прав і свобод і забезпеченню, шляхом національних і міжнародних прогресивних заходів, загального і ефективного визнання і здійснення їх як серед народів держав-членів Організації, так і серед народів територій, що перебувають під їх юрисдикцією.

Стаття 1

Всі люди народжуються вільними і рівними у своїй гідності та правах. Вони наділені розумом і совістю і повинні діяти у відношенні один до одного в дусі братерства.

Стаття 2

Кожна людина повинна мати всі права і всі свободи, проголошені цією Декларацією, незалежно від раси, кольору шкіри, статі, мови, релігії, політичних або інших переконань, національного чи соціального походження, майнового, станового або іншого становища.

Крім того, не повинно проводитися ніякого розрізнення на основі політичного, правового або міжнародного статусу країни або території, до якої людина належить, незалежно від того, чи є ця територія незалежною, підопічною, несамоврядованою або як-небудь інакше обмеженою у своєму суверенітеті.

Стаття 3

Кожна людина має право на життя, на свободу і на особисту недоторканність.

Стаття 4

Ніхто не повинен бути в рабстві або у підневільному стані; рабство і работоргівля забороняються в усіх їх видах.

Стаття 5

Ніхто не повинен зазнавати тортур, або жорстокого, нелюдського, або такого, що принижує його гідність, поводження і покарання.

Стаття 6

Кожна людина, де б вона не перебувала, має право на визнання її правосуб'єктності.

Стаття 7

Всі люди рівні перед законом і мають право, без будь-якої різниці, на рівний їх захист законом. Усі люди мають право на рівний захист від якої б то не було дискримінації, що порушує цю Декларацію, і від якого б то не було підбурювання до такої дискримінації.

Стаття 8

Кожна людина має право на ефективне поновлення у правах компетентними національними судами в разі порушення її основних прав, наданих їй конституцією або законом.

Стаття 9

Ніхто не може зазнавати безпідставного арешту, затримання або вигнання.

Стаття 10

Кожна людина, для визначення її прав і обов'язків і для встановлення обгрунтованості пред'явленого їй кримінального обвинувачення, має право, на основі повної рівності, на те, щоб її справа була розглянута прилюдно і з додержанням усіх вимог справедливості незалежним і безстороннім судом.

Стаття 11

1. Кожна людина, обвинувачена у вчиненні злочину, має право вважатися невинною доти, поки її винність не буде встановлена в законному порядку шляхом прилюдного судового розгляду, при якому їй забезпечують усі можливості для захисту.

2. Ніхто не може бути засуджений за злочин на підставі вчинення будь-якого діяння або за бездіяльність, які під час їх вчинення не становили злочину за національними законами або за міжнародним правом. Не може також накладатись покарання тяжче від того, яке могло бути застосоване на час вчинення злочину.

Стаття 12

Ніхто не може зазнавати безпідставного втручання у його особисте і сімейне життя, безпідставного посягання на недоторканність його житла, тайну його кореспонденції або на його честь і репутацію. Кожна людина має право на захист закону від такого втручання або таких посягань.

Стаття 13

1. Кожна людина має право вільно пересуватися і обирати собі місце проживання у межах кожної держави.

2. Кожна людина має право покинути будь-яку країну, включаючи й свою власну, і повертатися у свою країну.

Стаття 14

Кожна людина має право шукати притулку від переслідувань в інших країнах і користуватися цим притулком.

Це право не може бути використане в разі переслідування, яке в дійсності грунтується на вчиненні неполітичного злочину, або діяння, що суперечить цілям і принципам Організації Об'єднаних Націй.

Стаття 15

1. Кожна людина має право на громадянство.

2. Ніхто не може бути безпідставно позбавлений громадянства або права змінити своє громадянство.

Стаття 16

1. Чоловіки і жінки, які досягли повноліття, мають право без будь-яких обмежень за ознакою раси, національності або релігії одружуватися і засновувати сім'ю. Вони користуються однаковими правами щодо одруження під час шлюбу та під час його розірвання.

2. Шлюб може укладатися тільки при вільній і повній згоді сторін, що одружуються.

3. Сім'я є природним і основним осередком суспільства і має право на захист з боку суспільства та держави.

Стаття 17

1. Кожна людина має право володіти майном як одноособово, так і разом з іншими.

2. Ніхто не може бути безпідставно позбавлений свого майна.

Стаття 18

Кожна людина має право на свободу думки, совісті і релігії; це право включає свободу змінювати свою релігію або переконання і свободу сповідувати свою релігію або переконання як одноособово, так і разом з іншими, прилюдним або приватним порядком в ученні, богослужінні і виконанні релігійних та ритуальних обрядів.

Стаття 19

Кожна людина має право на свободу переконань і на вільне їх виявлення; це право включає свободу безперешкодно дотримуватися своїх переконань та свободу шукати, одержувати і поширювати інформацію та ідеї будь-якими засобами і незалежно від державних кордонів.

Стаття 20

1. Кожна людина має право на свободу мирних зборів і асоціацій.

2. Ніхто не може бути примушений вступати до будь-якої асоціації.

Стаття 21

1. Кожна людина має право брати участь в управлінні своєю країною безпосередньо або через вільно обраних представників.

2. Кожна людина має право рівного доступу до державної служби в своїй країні.

3. Воля народу повинна бути основою влади уряду; ця воля повинна виявлятися у періодичних і нефальсифікованих виборах, які повинні проводитись при загальному і рівному виборчому праві шляхом таємного голосування або ж через інші рівнозначні форми, що забезпечують свободу голосування.

Стаття 22

Кожна людина, як член суспільства, має право на соціальне забезпечення і на здійснення необхідних для підтримання її гідності і для вільного розвитку її особи прав у економічній, соціальній і культурній галузях за допомогою національних зусиль і міжнародного співробітництва та відповідно до структури і ресурсів кожної держави.

Стаття 23

1. Кожна людина має право на працю, на вільний вибір роботи, на справедливі і сприятливі умови праці та на захист від безробіття.

2. Кожна людина, без будь-якої дискримінації, має право на рівну оплату за рівну працю.

3. Кожний працюючий має право на справедливу і задовільну винагороду, яка забезпечує гідне людини існування, її самої та її сім'ї, і яка в разі необхідності доповнюється іншими засобами соціального забезпечення.

4. Кожна людина має право створювати професійні спілки і входити до професійних спілок для захисту своїх інтересів.

Стаття 24

Кожна людина має право на відпочинок і дозвілля, включаючи право на розумне обмеження робочого дня та на оплачувану періодичну відпустку.

Стаття 25

1. Кожна людина має право на такий життєвий рівень, включаючи їжу, одяг, житло, медичний догляд та необхідне соціальне обслуговування, який є необхідним для підтримання здоров'я і добробуту її самої та її сім'ї, і право на забезпечення в разі безробіття, хвороби, інвалідності, вдівства, старості чи іншого випадку втрати засобів до існування через незалежні від неї обставини.

2. Материнство і дитинство дають право на особливе піклування і допомогу. Всі діти, народжені у шлюбі або поза шлюбом, повинні користуватися однаковим соціальним захистом.

Стаття 26

1. Кожна людина має право на освіту. Освіта повинна бути безплатною, хоча б початкова і загальна. Початкова освіта повинна бути обов'язковою. Технічна і професійна освіта повинна бути загальнодоступною, а вища освіта повинна бути однаково доступною для всіх на основі здібностей кожного.

2. Освіта повинна бути спрямована на повний розвиток людської особи і збільшення поваги до прав людини і основних свобод. Освіта повинна сприяти взаєморозумінню, терпимості і дружбі між усіма народами, расовими або релігійними групами і повинна сприяти діяльності Організації Об'єднаних Націй по підтриманню миру.

3. Батьки мають право пріоритету у виборі виду освіти для своїх малолітніх дітей.

Стаття 27

1. Кожна людина має право вільно брати участь у культурному житті суспільства, втішатися мистецтвом, брати участь у науковому прогресі і користуватися його благами.

2. Кожна людина має право на захист її моральних і матеріальних інтересів, що є результатом наукових, літературних або художніх праць, автором яких вона є.

Стаття 28

Кожна людина має право на соціальний і міжнародний порядок, при якому права і свободи, викладені в цій Декларації, можуть бути повністю здійснені.

Стаття 29

1. Кожна людина має обов'язки перед суспільством, у якому тільки й можливий вільний і повний розвиток її особи.

2. При здійсненні своїх прав і свобод кожна людина повинна зазнавати тільки таких обмежень, які встановлені законом виключно з метою забезпечення належного визнання і поваги прав і свобод інших та забезпечення справедливих вимог моралі, громадського порядку і загального добробуту в демократичному суспільстві.

3. Здійснення цих прав і свобод ні в якому разі не повинно суперечити цілям і принципам Організації Об'єднаних Націй.

Стаття 30

Ніщо у цій Декларації не може бути витлумачене як надання будь-якій державі, групі осіб або окремим особам права займатися будь-якою діяльністю або вчиняти дії, спрямовані на знищення прав і свобод, викладених у цій Декларації.

Неофіційний переклад. Офіційний текст російською мовою включено до Єдиного державного реєстру нормативно-правових актів 4 грудня 2008 року (№45085/2008).

Кожна людина має право на свободу переконань і на вільне їх виявлення

Автовокзал у Рівному не має аварійного виїзду

ПОВЕРТАЮЧИСЬ ДО НАДРУКОВАНОГО

Сусіди без сервітутів

У тому, що центральний автовокзал по вулиці Київській, 40 у Рівному (на знімку) ось уже сім років не має аварійного (пожежного) виїзду, винна міська влада. Адже вона, віддавши в оренду приватному підприємцю територію, що була у користуванні автовокзалу, практично позбавила станцію можливості мати аварійний виїзд.

Взагалі-то, судячи з документів, тодішнє керівництво містом поступово «урізало» землю, що була в користуванні автовокзалу. При цьому у своїх рішеннях не забувало підкреслювати, що землекористувач відмовлявся від неї «добровільно». Чесно кажучи, не віриться, що в наш час знайдеться людина, яка б добровільно відмовилася від землі у центрі міста. Працівники автовокзалу згадують, як перед «добровільною відмовою» вони переживали всі можливі перевірки...

Зрештою, після кількох таких добровільних відмов від землі керівництва ВАТ «Рівненські автобусні станції» ТзОВ «Бадьорість» отримало «в тимчасове довгострокове користування на умовах оренди на 49 років» ділянку перед автовокзалом під стоянку автотранспорту, що зафіксовано в рішенні Рівненської міської ради № 444 від 30 березня 2001 року. Пунктом 6 цього рішення «зобов'язано ТзОВ «Бадьорість» забезпечувати вільний доступ для прокладення нових, ремонту та експлуатації існуючих інженерних мереж і споруд на них, що знаходяться в межах закріплюваної за ним території».

І жодного слова у згаданому рішенні про вільний доступ людей до автовокзалу. Вони й зараз добираються до нього через платну автостоянку, ризикуючи потрапити під колеса транспорту, що маневрує по ній. Адже й досі ніхто чітко не окреслив пішохідної стежки до автовокзалу (запитання до міської влади і ДАІ).

Жодного слова у рішенні міськради і про вільний перетин автостоянки автотранспортом з автовокзалу на випадок пожежі чи іншої надзвичайної ситуації, іншими словами — про аварійний (пожежний) виїзд, який за всіма правилами безпеки можливо облаштувати тільки через платну автостоянку перед автовокзалом на вулицю Київську. Те саме стосується приватної платної стоянки автотранспорту, евакуація транспорту з якої на випадок біди мала відбуватися не лише через її виїзд, а й через територію автовокзалу. Тобто місцева влада не встановила для користувачів земельної ділянки право сервітуту.

> **ДОВІДКА**
>
> ***Право земельного сервітуту — це право власника або землекористувача земельної ділянки на обмежене платне або безоплатне користування чужою земельною ділянкою (ділянками).***

Сім років дрімали

За сім років, відколи міськрада прийняла рішення № 444, побільшало автотранспорту на центральному автовокзалі Рівного. Щодня він приймає близько тисячі рейсів і десятки тисяч пасажирів та людей, що їх проводжають. Тож проблема з аварійним виїздом з автовокзалу постала дуже гостро.

Про це пишуть люди у своїх листах до редакції «Голосу України», обурюючись безпечністю міської влади і служб, які відповідають за цю ділянку роботи. Адже на випадок пожежі чи якоїсь іншої надзвичайної ситуації буде складно евакуювати стільки автотранспорту через один виїзд. Саме читачі підказали цю тему, яку ми порушили в публікації «Спитали б у людей» («Голос України» № 231 від 19 листопада 2008 року. — **Авт.**).

Однак, на жаль, жодної реакції міської влади на публікацію так і не отримали. Чи то нинішні очільники міста були заклопотані виборами міського голови, чи не мали чого сказати на справедливі докори пересічних городян, а чи, може, їм і справді байдуже, як рятуватимуться люди на автовокзалі на випадок пожежі чи іншої надзвичайної ситуації? Можливо, щойно обраний на дочасних виборах міським головою Рівного Володимир Хомко перейметься цією проблемою? Адже автовокзал — не просто об'єкт, а соціальний об'єкт.

Не почули позиції й головного архітектора Рівного, без погодження з яким у місті не відбудеться жоден із проектів будівництва чи відведення землі.

Одне втішає: начальник Головного управління МНС України у Рівненській області, генерал-майор служби цивільного захисту Микола Костюк, реагуючи на публікацію «Спитали б у людей», визнає, що Рівненський автовокзал по вулиці Київській, 40 таки не має аварійного (пожежного) виїзду. А чому не бачили цього він та його підлеглі усі сім років, відколи перед автовокзалом облаштували стоянку автотранспорту (звісно ж, платну)?

Знову знайшли стрілочника

Роль стрілочника цього разу пожежники відвели начальнику Рівненського автовокзалу Миколі Синюку. Вони написали йому припис, яким запропонували до 1 січня 2009 року облаштувати другий (аварійний) виїзд з території автовокзалу. Ось тільки забули запропонувати, кудою він міг би пролягти.

Адже з двох боків круті підвищення, з іншого — звичайний заїзд, а перед фасадом автовокзалу та сама приватна автостоянка, під яку у вокзалу забрали землю. То чи захоче її власник (а точніше, орендар ділянки) пропустити через неї автотранспорт у разі біди?

Куди не кинь, знову постає питання сервітутів. Дуже сумніваюся, що влада міста дослухається до аргументів директора автовокзалу виправити нею ж допущену помилку щодо аварійного (пожежного) виїзду. Адже навіть від вищого за рангом начальства — керівника ВАТ «Рівненські автобусні станції» Миколи Сисюка їх не вислухала, сім років тому приймаючи рішення № 444. Тоді пана Миколу, який закликав не робити такої помилки, у міськраді слухали аж... одну хвилину...

Зрештою, схоже, що й самі рятувальники не вірять у те, що питання з аварійним виїздом усе-таки вирішиться, що допоможуть «заходи адміністративного впливу до начальника автовокзалу». У своїй відповіді редакції генерал-майор Микола Костюк прогнозує бюрократичну тяганину:

«У подальшому це питання (аварійного виїзду чи покарання «стрілочника»? — **Авт.**) може бути винесено на розгляд постійної комісії з питань техногенно-екологічної безпеки та надзвичайних ситуацій Рівненського міськвиконкому з прийняттям необхідних рішень по суті даної проблеми».

Та виносьте швидше, панове, виправляйте вами ж допущену помилку! Не чекайте знову сім років. Убезпечте людей від втрат на випадок біди.

Для роздумів міській владі

Рівне щойно пережило дочасні вибори міського голови. Городяни голосували мляво: із 185 тисяч виборців на виборчі дільниці прийшли лише 78 тисяч. Причина — люди зневірились у нинішній міській владі. А та, у свою чергу, забула, що Рівне невеличке, будь-які її дії на виду — і добрі, й погані. Тому рівняни у своїх листах до редакції і цікавляться, на догоду якій впливовій особі і заради чиїх прибутків перенесено більш як на сотню метрів зупинку громадського транспорту, позбавлено автовокзал (соціально значимий об'єкт) аварійного виїзду, не кажучи вже про інші незручності для городян...

А для нового міського голови Рівного Володимира Хомка та депутатів міської ради, зокрема, з бюджетної та земельної комісій, які у телеефірах ратують за наповнення міського бюджету, наведу кілька цифр для роздумів.

Згідно з договором оренди № 53 від 18 квітня 2001 року ТзОВ «Бадьорість» за 2018 квадратних метрів (стільки відведено під автостоянку) щомісяця сплачувало до міського бюджету 1210 гривень, тобто кожен квадратний метр обходився орендарю майже 60 копійок. Але, як повідомили у міському управлінні земельних ресурсів, з 1 січня 2008 року для згаданого товариства змінено ставки орендної плати до майже 2423 гривень на місяць, тобто за квадратний метр автостоянки ТзОВ «Бадьорість» сплачує 1,2 гривні. До речі, нормативна грошова оцінка (вона використовується для справляння податку та орендної плати. — **Авт.**) земельної ділянки під приватною платною автостоянкою перед автовокзалом, за даними цього ж управління, становить 581408 гривень 80 копійок.

Для порівняння: у Костополі (а це районний, не обласний центр) оренда одного квадратного метра землі в центрі міста під комерційні цілі коштує орендарю від 8 до 14,5 гривні.

Для порівняння: оренда 1,5 квадратного метра у м'ясному павільйоні на прилеглому до згаданої автостоянки ринку «Андріївський» коштує торговцям 800 гривень на місяць плюс по 4 гривні ринкового збору щодня. Ті, хто торгує несільськогосподарською продукцією на ринку просто неба, сплачують за оренду місця по 400 гривень щомісяця плюс по 2,5 гривні ринкового збору щодня. Ось як цінує приватник свою територію.

Отже, рівняни у своїх листах до редакції підказують новому міському голові Рівного та депутатам міськради ще одне джерело поповнення міського бюджету.

До речі...

Є й реакція інших служб на публікацію «Спитали б у людей». Демонтовано з платформи автовокзалу гральний автомат, до якого мали доступ неповнолітні. «Боротьбу» із стихійними торговцями цигарками (їх продають і підліткам), що облюбували місце на території тієї ж платної автостоянки, з перемінним успіхом веде міська міліція: вперті жіночки лише на день рейду роблять вимушений «вихідний», а потім знову з'являються на автостоянці, бо, як зізнаються, незаконна торгівля акцизним товаром прибуткова і варта ризику.

Олександра ЮРКОВА.

Рівне.

Фото автора.

КРИМІНАЛ

Глибоке «занурення» виявило численні порушення

Цілий місяць співробітники запорізької міліції проводили комплексні профілактичні заходи під умовною назвою «Батискаф».

За цей час вони перевірили 145 об'єктів легального обігу наркотичних засобів, психотропних речовин і прекурсорів, із них 26 аптек, 66 лікувально-профілактичних закладів, два хімфармпідприємства тощо. Зокрема, в поле їхнього зору потрапила провізор однієї з аптек Токмака, яка без рецепта лікаря відпустила отруйний медичний засіб «Кетанов» та інший сильнодіючий лікарський препарат «Норфлоксацин». Однак під час операції оперативники управління по боротьбі з незаконним обігом наркотиків відстежували не тільки порушення аптечних правил. Приміром, вирішується питання про притягнення до кримінальної відповідальності посадових осіб одного з промислових підприємств міста Запоріжжя, котрі недбало ставилися до зберігання, використання та обліку прекурсорів. Загалом під час проведення «Батискафу» на території Запорізької області співробітники міліції задокументували 20 фактів незаконного обігу сильнодіючих і отруйних лікарських засобів у аптечній мережі та порушили за відповідними фактами 22 кримінальні справи. З незаконного обігу вилучено близько 700 кілограмів прекурсорів, понад шість тисяч доз отруйних та сильнодіючих лікарських засобів. Проводиться досудове слідство.

Микола МАНЬКО.

Запорізька область.

Клієнтами порностудії були громадяни Росії та Європи

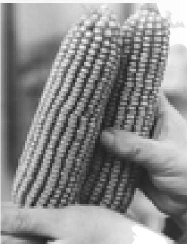
У результаті спецоперації одеська міліція в центрі міста виявила й накрила порностудію. Її господарі свою продукцію розміщували на сайтах компаній, власниками якої були громадяни Російської Федерації. Вони також транслювали її через Інтернет на країни Західної Європи.

Розрахунок з іноземцями здійснювався шляхом переказу доларів і євро через електронну платіжну систему в Інтернеті. Отримані кошти переводилися в готівку через мережу банкоматів. Під час «візиту» працівників міліції в порностудію «працювала» 19-літня дівчина. Хвилина спілкування з нею коштувала клієнту від 2 до 5 доларів. Вартість одного сеансу з дівчатами-одеситками обходилася іноземцям у 100 доларів.

Під час обшуку в порностудії вилучено величезну кількість речових доказів: комп'ютерну техніку з ВЕБ-камерами, пластикові картки на розрахунковий рахунок платіжної системи. Проти членів злочинного угруповання порушено кримінальну справу.

В'ячеслав ВОРОНКОВ.

У листопаді Україна експортувала 237,1 тисячі тонн товарної кукурудзи, що в 4,4 разу більше за жовтневий показник *(«ПроАгро»)*

Державна підтримка сільського господарства залежатиме не від обмежень СОТ, а від можливостей держбюджету України, зазначила заступник міністра аграрної політики Валентина Завалевська під час міжнародної конференції «Україна у СОТ: перспективи для аграрного бізнесу»

Вперед, на Захід...

Колись непорушним був Союз, а тепер — Євросоюз

НАМІРИ

Торгівля сільськогосподарськими товарами з ЄС має значний потенціал для поліпшення зовнішньоторговельного балансу України загалом, упевнений заступник міністра економіки Валерій Пятницький **(на знімку)**. Так, обсяг торгівлі аграрною продукцією з Європейським Союзом за січень–вересень порівняно з аналогічним періодом минулого року зріс на 83—84 відсотки.

Звичайно, таке досить істотне зростання сталося не в останню чергу через щедрий цьогорічний врожай. Передусім країна крокує традиційним шляхом при виході на європейський ринок — це експорт зернових, олії, насіння соняшнику. При цьому продаж за кордон аграрної продукції з України становив 2,3 мільярда доларів, а імпорт — майже 2 мільярди. Тобто, вочевидь, вітчизняний аграрний сектор працює в плюс. За того, що загальний баланс нашої торгівлі загалом має надзвичайно велике негативне сальдо, і з ЄС — також. Валерій Пятницький стверджує, що аграрний сектор і є паличкою-стукалочкою у наших подальших відносинах з Європейським Союзом. Нинішнє позитивне сальдо зможемо перетворити на набагато більше, якщо отримаємо доступ на ринок об'єднаної Європи.

«Коли ми говоримо про угоду про вільну торгівлю, — каже Валерій Пятницький, — то повинні передусім думати про це в контексті виходу на європейські ринки. Нині рівень мит, які є в ЄС на сільськогосподарську продукцію, набагато вищий, ніж в Україні. Ми навіть у цих умовах маємо позитивне сальдо. Тому ми більше зацікавлені в угоді про вільну торгівлю з ЄС. Укладання угоди про зону вільної торгівлі буде вигідним для українського агросектору, рівень митного захисту Європейського Союзу в цьому разі стане значно нижчим, тоді ми отримаємо більше можливостей.

Нині рівень мит, які є в ЄС на сільськогосподарську продукцію, набагато вищий, ніж в Україні. Ми навіть у цих умовах маємо позитивне сальдо. Тому ми більше зацікавлені в угоді про вільну торгівлю з ЄС.

Але це тільки частина правди — є велика кількість заходів не тарифних. Це, зокрема, заходи санітарного і фітосанітарного регулювання. Тут не так усе райдужно. Для того, щоб виходити успішно на різні ринки ЄС, нам треба багато чого зробити для приведення наших вимог у сфері контролю за якістю продукції, її відповідністю європейським стандартам. Це — не зовсім предмет переговорів. Це — предмет нашої адаптації до правил ЄС: приведення у відповідність нашого законодавства, розбудова інституційна — від адміністративної спроможності до створення відповідної лабораторної бази, щоб ЄС визнавав систему контролю, яка діє в Україні. Приміром, проблеми з експортом олії змусили нас подивитися на ті негаразди, що є всередині країни. Не завжди можна ремствувати, що це до нас таке, можливо, негативне ставлення — треба подивитися, що у нас.

Переговори — це, можливо, один відсоток тієї роботи, яка має бути здійснена. На жаль, до переговорів привернено більше уваги, ніж до імплементації домовленостей... Наша мета — робота на єдиному європейському ринку.

Фактично всі товари, незалежно, чи це промислові, чи сільськогосподарські — будуть вільно рухатися на всьому економічному просторі: від України до Португалії. Це 450 мільйонів споживачів, валовий продукт на душу населення — в рази перевищує український», — повідомив В. Пятницький.

Г. К.

Криза: рятуйте наші яйця!

У «Птахопромі України» прогнозують незабаром істотне зменшення в країні виробництва цього продукту й зростання імпорту

ПЕРСПЕКТИВА

Уряд не звертає уваги на проблеми, пов'язані з продукуванням курячих яєць. Разом з тим, запевняли під час прес–конференції у Києві представники асоціації птахівничих підприємств «Птахопром України», виробництво їх збиткове через штучне регулювання цін в умовах економічної кризи.

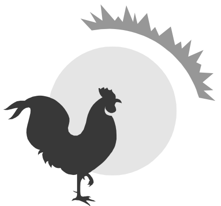
Річ у тім, що яйця значаться серед продуктів першої необхідності. У деяких регіонах Держцінінспекції по цінах взагалі відмовляють в прийнятті документів щодо можливого підняття ціни на розгляд. Усе це призводить до того, що виробники яєць не мають змоги реалізовувати свою продукцію за, як вони вважають, справедливими цінами й у підсумку не можуть забезпечити нормальну роботу підприємств. За такої ситуації рентабельність у 2008 році прогнозується на рівні мінус 9,5 відсотка. А для забезпечення нормальної роботи підприємств середній показник має становити 10—15 відсотків. Коливання ж цін на ринку відбувається здебільшого за рахунок посередників. Так, відпускна ціна виробників нині в середньому ледь дотягується до 6 гривень за десяток. У супермаркеті той самий десяток можна купити за 9—13 гривень.

Генеральний директор асоціації Володимир Фролов прогнозує незабаром можливі значні втрати у галузі. Так, з 2000 року промислове виробництво яєць зросло з 2,8 мільярда штук до 8 мільярдів. Але, кажуть в асоціації, за теперішніх темпів падіння поголів'я птиці — на відсоток щомісяця — ми повернемось на рівень 2000-го приблизно за півтора року. Без відповідного державного фінансування для поновлення виробництва після кризи якнайменше знадобиться тих самих вісім років, а в умовах Світової організації торгівлі, коли на ринок вийде іноземна продукція, галузь взагалі може не піднятись.

Інформація до роздумів

Споживання яєць в Україні зменшується. Нині кожен громадянин в середньому щороку з'їдає 252 штук. У той час як розрахована дієтологами раціональна норма споживання — 290 яєць. Водночас в економічно розвинених європейських країнах річне споживання курячих яєць перебуває на рівні 320 — 350 штук на одну людину. Також слід узяти до уваги, що це стратегічний продукт, який містить набір усіх амінокислот, багато вітамінів і мікроелементів. Так, в умовах кризи 90-х років, за недоступності м'яса, збалансованість раціону більшості пересічних громадян України трималась, власне, на споживанні яєць.

Уже нині, стверджують в асоціації, на межі закриття опинилися чотири підприємства у Вінницькій області. Їх банкрутство призведе до звільнення більш як тисячі працівників. Схожа ситуація в Чернігівській, Сумській, Черкаській областях. Тому, мовляв, куряче яйце, як малорентабельне, потребує бюджетної підтримки. Щонайменше 50 копійок на десяток. У «Птахопромі України» наголошують, що про це не раз писали листи до Кабміну, Верховної Ради. Реакції — жодної. Якщо так триватиме —багато птахівничих господарств, які виробляють яєчну продукцію, розвалиться.

Натомість державними дотаціями у нас часто "рятують" прибуткових. Як приклад, на прес-конференції наводили бройлерне птахівництво. Нині дотація на вгодоване курча — гривня на кілограм живої ваги. Тобто на одну тушку виходить десь 2,5 гривні. Хоча рентабельність виробництва м'яса бройлерів, стверджує Володимир Фролов, значно вища за рентабельність продукування яєчної продукції. Дотацію мають давати для розвитку, для підтримання підприємств, а не для отримання надприбутків. Треба, логічно розмірковують виробники яєць, до надання державної підтримки підходити диференційовано, підтримувати господарства, допомагати розвитку таких, які не мають своїх комбікормових заводів, своїх переробних цехів, тому й прибутковість у них значно менша. А є сьогодні підприємства, наголошує В. Фролов, що мають 100-відсоткову рентабельність м'яса бройлера, а також отримують дотацію на виробництво птиці. Тому треба повернути практику використання бюджетних коштів через громадські асоціації підприємств галузі. А не так, як нині, коли керівництво Мінагрополітики нерідко розподіляє дотації підконтрольним собі підприємствам.

Галина КВІТКА.

ДО РЕЧІ

Виробництво залежить від курсу

Про підвищення рівня бюджетної підтримки завели мову й виробники індичини. Голова наглядової ради групи «Рамбурс» Олексій Гаврилов вважає, що економічно обгрунтована дотація на цей вид продукції в 2009 році — 2,8 гривні за кілограм: «Показник грунтується на декількох чинниках. По-перше, наше виробництво залежить від курсу гривні до євро, оскільки ми закуповуємо добових індичат у Франції, оплачуючи їх в євро. Як ви знаєте, гривня стрімко дешевшає стосовно євро, що робить нашу продукцію дорожчою у гривневому вимірі.

А ще ми зіткнулися з неплатежами торговельних мереж. Останнім часом ті затримують оплату поставленої продукції, що вимиває оборотні кошти компанії й змушує нас користуватися дорогими кредитними коштами — під 35 відсотків річних. І не треба забувати про інфляцію, яка за підсумками року прогнозується на рівні 27 відсотків.

Однак ми не можемо підвищувати ціни на готову продукцію пропорційно зростанню валют і інфляції, оскільки український споживач до цього не готовий. А державна дотація в розмірі 2,8 гривні за кілограм дасть нам змогу не підвищувати стрімко ціни й можливість розвивати виробництво.

Крім того, для модернізації потужностей ми закуповуємо іноземне обладнання, як правило, з використанням кредитів у валюті, і девальвація гривні значно збільшила наші зобов'язання.

Якщо держава зацікавлена у виробництві м'яса індички, качок, гусей, кроликів — вона має стимулювати розвиток цих напрямів. Один з можливих механізмів — підвищення компенсації процентних ставок за залученими під такі проекти кредитами і спрощення порядку їх одержання. Це дасть змогу підприємствам закуповувати сучасне обладнання. Наприклад, у Росії за інноваційними проектами держава компенсує 100 відсотків по кредитах, що є добрим стимулом для розвитку ринку».

ЛИШЕ ЦИФРИ

У листопаді ціни на продукти харчування та безалкогольні напої зросли на 0,2 відсотка. Найбільше — на 9 відсотків — подорожчали яйця. На 4,7—2 відсотки піднялася вартість молока, вершкового масла, сирів, тваринних жирів та риби. Водночас на 7,8—1,7 відсотка подешевшали олія, овочі, м'ясо птиці, свинина, рис та цукор, **повідомляє Держкомстат**.

Виробництво яєць в Україні, млн. штук

Усі категорії господарств	січень	лютий	березень	квітень	травень	червень	липень	серпень	вересень	жовтень	листопад	грудень	усього
2006	932,9	931,2	1 258,5	1 440,3	1 541,8	1 381,4	1 319,3	1 260,4	1 122,1	1 085,7	981,1	973,3	14 228,0
2007	993,8	962,4	1 274,3	1 411,5	1 458,4	1 293,8	1 244,1	1 227,4	1 108,6	1 073,3	983,5	990,1	14 021,2
2008	973,3	995,7	1 278,2	1 540,1	1 571,3	1 486,9	1353,4	1277,0	1 185,0	1 148,0			12 808,9*
Промислові підприємства													
2006	645,9	593,1	684,3	660,8	669,2	594,5	589,8	594,0	602,5	664,5	654,3	676,8	7 629,7
2007	683,6	615,7	677,2	631,7	621,0	531,6	562,4	591,2	605,4	669,2	663,0	734,5	7 586,5
2008	667,7	638,5	686,3	777,4	743,9	684,3	664,0	671,1	675,0	719,0			6 927,2*

* — за десять місяців

 Майже 1,3 млрд. грн. дотацій за рахунок коштів податку на додану вартість надійшло цьогоріч агропідприємствам для підтримки тваринництва

Кредит брати не можна чекати

СИТУАЦІЯ

Пригадуєте дитячу гру слів, коли від того, де поставлено кому, повністю змінюється зміст речення? Ледь не для кожного керівника господарства ця гра стала не просто забавою, а життєво важливим питанням. Де брати гроші? Чи можна позичати їх в банках за таких незбагненних валютних курсів? А якщо не брати кредити, то до чого дочекаєшся? Немає жодного господарства, яке не ламало б голову над цим. А відповіді не знає ніхто.

Мал. Олексія КУСТОВСЬКОГО.

Потерпіть ще три місяці

Із столиці Чемеровецька делегація сільських трударів повернулась саме з такою надією, що за цей час якраз щось і зміниться, бо так запевнив сам Президент. Щоправда, скоро вже місяць минає з часу тієї обіцянки, а про краще говорити не доводиться. Навпаки, будь-який контроль над фінансовою ситуацією на всіх рівнях втрачено.

Але цьому району ще пощастило. Адже так сталось, що основною культурою для нього був ячмінь. Якщо у багатих сусідів і дотепер є його чималі запаси, то більшості чемеровецьких господарств вдалось таки продати його та ще й за дуже вигідними цінами — по 1,3 тисячі гривень за тонну. На те, що розрахунки дещо затягуються, ніхто вже й особливої уваги не звертає — головне, що врожай продали. Точної цифри немає, але в господарствах залишилось не більше двадцяти відсотків від зібраного збіжжя. Такою успішною реалізацією навряд чи ще хтось може похвалитись.

Секрет простий. У районі розташоване підприємство добре відомої «Оболоні». Саме ця компанія виступила основним замовником пивоварного ячменю. Під цю культуру господарства відвели близько 18 тисяч гектарів. Це їх і виручило. Бо нині саме час запастись добривами, пальним, підлатати техніку. Зробити це можна, коли в каси господарств надійшли хоч якісь гроші.

Гірше, якщо їх ніде взяти. Бо три місяці, звичайно, можна почекати. Але там уже й сіяти треба буде. А що, за який кошт, під які гарантії — жодного втішного прогнозу.

Зерно і цукор вже не валюта

Ще за кілька місяців до того, як почала карколомно девальвувати гривня, знецінилась основна сільська «валюта» — зерно та цукор. Сільський люд дотепер розводить руками: в середині літа ще й мови не було про кризу, а Україна взагалі рапортувала про нечувані економічні успіхи. І чомусь ніхто не хотів бачити, що обвал на зерновому ринку фінансово підточив не одне господарство.

Сільський люд дотепер розводить руками: в середині літа ще й мови не було про кризу, а Україна взагалі рапортувала про нечувані економічні успіхи. І чомусь ніхто не хотів бачити, що обвал на зерновому ринку фінансово підточив не одне господарство.

Якщо на осінню посівну кожне господарство, як могло, затягувало пасок, то тепер уже всі дірочки на ньому закінчились. Тож коли прийшов час віддавати кредити, які брали під урожай, багатьом зробити це неможливо.

Щоб вийти із патової ситуації, у Хмельницькому районі вирішили пролонгувати отримані кредити до червня. Хтось сподівається на те, що можна буде хоч щось продати із зернових запасів. Хтось надіється, що гривня все-таки стабілізується. Але всім разом, напевно, треба просто вірити в диво. Бо, як правило, ситуація перед жнивами стає ще важчою і напруженішою.

У районі називають навіть кілька найризикованіших керівників, котрі наважились нині брати банківські кредити. Майже тридцятивідсоткові ставки, здавалося б, мали б відштовхнути від такої ідеї всякого, хто заробляє на життя своїми руками. Бо хто назве сьогодні хоч якусь аграрну галузь, яка працювала б із тридцятивідсотковою рентабельністю?

У керівників є свій резон. Нині хоч трохи, але зменшились ціни і на добрива, і на пальне, і на засоби захисту рослин. А щорічний досвід підказує, як тільки прийде весна, разом із першими сходами підніметься і їх вартість. Тож господарі мали б зробити запаси всього необхідного вже тепер.

Позики — дедалі дорожче, грошей — дедалі менше

— Ми і зробили б, якби тільки кошти були, — запевняє начальник Білогірського райсільгоспуправління Микола Тищук. — Наші господарства старались, як ніколи. Але ситуація стає і непрогнозованою, і неконтрольованою. З одного боку, ставки за банківські кредити непомірно зросли, з другого, взяти кредит стає все важче. На місцях складається враження, що фінансові установи просто розгубились і чекають кращих часів. Але прийде посівна, і село чекати не зможе.

Вся цінова арифметика не на його користь. За нинішніх розцінок за одну тонну пального доводиться віддавати ледь не десять тонн зерна. А хто зможе дозволити собі таку розкіш, як добриво, вартість якого теж не стоїть на місці? Про лізингову техніку годі й казати.

На Білогірщині вже тепер задумуються, чим підживлюватимуть сходи навесні. З осені тут попрацювали добре, засіявши понад 15 тисяч гектарів озимих. За всієї непрогнозованості ситуації навіть наважились збільшити планові показники на дві тисячі гектарів. Та спрацювала стара житейська мудрість: хто більше і краще працює — у того і проблем більше.

Із всіх кредитів для аграріїв одним із найреальніших залишився хіба що кредит майбутнього врожаю. Бо хоча б які вітри кризи і безгосподарності вирували над державою, посіяне зерно проросте. Але чи буде цей кредит найвигіднішим, поки що не може спрогнозувати ні досвідчений землероб, ні фінансист. Залишається одне — чекати. Спочатку три місяці. А далі — як доведеться.

Ірина КОЗАК.

Хмельницька область.

Медовуха як альтернатива самогонці

Пасічник із Сокиринців Срібнянського району Микола Вовнянко отримав патент на... прадавній напій

— Не я, звичайно, її винайшов, — каже чоловік. — Це прадавній український напій. Але ж він нелегалізований. Ось були мої колеги у вересні на Дарницькому ярмарку в Києві. Вони продавали медові напої. Так до двох присікалася податкова міліція, порушили кримінальну справу. Все, мовляв, незаконно, немає відповідних паперів...

Микола Іванович уже 25 років займається бджільництвом, останні три роки варить медові напої. Закупив дубові діжки, великі алюмінієві каструлі. І за прадавньою технологією виготовляє щороку до 2 тонн медовухи. Багато цього напою йде замість горілки на родинні свята, іменини, пригощання гостей. А іншу частину зробленого після вистоювання у льосі — везе покупцям до столиці. Кияни, спробувавши напою, від якого наступного дня не дурманіє голова, охоче запасаються запатентованим питвом.

Пасічник, однак, занепокоєний, що потужні виробники вин, алкогольних напоїв та й сама державна система не з особливою радістю вітають відродження прадавнього українського промислу.

Що з варінням медовухи є проблеми, засвідчив перший конкурс медоварів, який відбувся в Чернігові. Із Сумщини, Київщини, Житомирщини, Придесення пасічники привезли свої оригінальні медові напої. Медовуха з різних сортів меду, з додаванням соків, настояна на різних запашних травах, плодах справді вразила не тільки звичайних учасників заходів, а й передусім дегустаторів з «Чернігівстандартметрології». Усі ті, хто смакували, висловлювались за те, аби ці напої, медові кваси зі специфічним смаком, запахом вільно продавалися у торгівлі. Адже вони виготовляються без застосування спиртів. Однак, як бідкалися бджолярі, бажання замало. Одна ліцензія на виготовлення алкогольних напоїв коштує 500 тисяч гривень!

В Україні щороку пасічники заготовляють 50—70 тисяч тонн меду. Такої великої кількості забагато для продажу. Отже, треба скорочувати бджолосім'ї?

«Ні», — пропонують ініціатори громадського руху, які зареєстрували восени цього року Гільдію медоварів України. Вони пропонують з надлишків меду організувати виробництво напоїв, зокрема, зробити доступною і поширеною у державі медовуху, прадавній український напій. Він корисний для здоров'я, оскільки легко п'янить, але не завдає руйнації організму як алкоголь. Кажуть, медовуха може навіть успішно вилікувати від алкоголізму.

— Сьогодні магазини заполонили дешеві слабоалкогольні напої, — каже голова Чернігівського обласного товариства бджолярів Микола Даниленко. — До них звикає молодь. А потім дивуємося, чому у нас багато алкоголіків. Тому на часі заміна цієї слабоалкогольної продукції медовими напоями!

Як узаконити виробництво медовухи? Зрозуміло, найкраще, якби виготовленням цих напоїв за відповідною технологією взялося якесь підприємство. Хоча в цьому плані є проблема: медовуху не можна зробити, розкалатавши в ємності мед, алкоголь та воду. Продукт народжується без спирту з багатьох складових, а насамперед його якість поліпшується від того, скільки тижнів, а то й місяців напій буде вистоювати у дубових діжках. Така деталь відлякує потенційних інвесторів. Адже легше зробити вино на якомусь ароматизаторі з доданням спирту.

І все-таки ідея пасічників України узаконити медовуху як альтернативу горілці, на нашу думку, потребує уважного вивчення, розгляду та підтримки на державному рівні. Напою варто дати зелене світло у заклади громадського харчування, торгівлі. Зрозуміло, з посильними для сільських пасічників-медоварів ліцензіями тощо.

Сергій ПАВЛЕНКО.

Чернігівська область.

На знімку: пасічник Микола Вовнянко на міжнародному конкурсі «Золотий грифон», який відбувся в Ялті, здобув срібну медаль за «Сокиринську медовуху». Нагороду йому вручили в Чернігові.

Фото автора.

РЕАЛІЇ

З тваринництвом — му-у-ка

Запорізька область може втратити тваринницьку галузь. Таку думку висловив голова облдержадміністрації Олександр Старух під час робочої поїздки на агрофірму «40 років Жовтня» в Куйбишевському районі, повідомляє Управління у справах преси та інформації Запорізької ОДА.

— Цінова політика на сільгосппродукцію і коливання курсу валют боляче «б'ють» по аграріях, тому шукатимемо шляхи допомоги. Інакше область може взагалі втратити тваринницьку галузь, — зазначив О. Старух.

Попри всі зусилля одного з флагманів тваринництва регіону — 800 голів племінних корів, високі надої, на сьогодні й він переживає не кращі часи. Обсяги виробництва тваринницької продукції знижуються. За останні три роки в Куйбишевському районі поголів'я великої рогатої худоби скоротилося на чверть. Причина — збитковість виробництва, причому позитивних результатів не дає навіть запровадження найновіших світових технологій. У пошуках шляхів збереження молочної галузі агрофірма цього року взяла банківський кредит та побудувала сучасний комплекс для утримання та доїння корів. Обладнання поставила і змонтувала німецька фірма.

Ось тільки через високі кредитні ставки та зростання курсу іноземної валюти господарство вже має віддати вдвічі більше, ніж позичало на початку року. При цьому власне зерно, вирощене нинішнього сезону, хлібороби не можуть продати через низьку закупівельну ціну.

ГОЛОС УКРАЇНИ № 236 (4486)
СЕРЕДА, 10 ГРУДНЯ 2008

ХМЕЛЬНИЧЧИНА

«Вивезуть» менеджери

Міжнародна науково-практична конференція «Проблеми вдосконалення управління в сучасних умовах» відбулася в Подільському державному аграрно-технічному університеті (ПДАТУ), що в Кам'янці-Подільському. Її організатори — Міністерство аграрної політики України, обласна, міська та районна влада, Науково-дослідний інститут теорії і практики державного управління, кафедра менеджменту і бізнесу ПДАТУ. Науковці, господарники та представники влади у восьми секціях поділилися власними дослідженнями у сфері управління виробничим потенціалом, персоналом, фінансами підприємств та агроформувань України на постприватизаційному етапі.

Заслужений діяч науки і техніки, академік Міжнародної академії аграрної освіти Дмитро Доманчук, зокрема, зауважив, що необхідно підвищувати якість підготовки фахівців з менеджменту, поглиблювати програми та приділяти більше годин на опанування практичними навичками з розробки бізнес-проектів, на їх захист та оцінку. Адже, за його обгрунтуванням, проблема успішного менеджменту стає дедалі гострішою в умовах кризи та трансформації економіки нашої держави відповідно до вимог СОТ. Тут «вивезти» зможуть лише діяльні й талановиті менеджери, які володіють навичками розробки конкурентоспроможних моделей малого та середнього бізнесу. За результатами досліджень видано збірник наукових праць.

Віра ШПИЛЬОВА.

Найбільший міжнародний інвестор закликає вірити в нашу економіку

«Україна має колосальний економічний потенціал і є однією з найпривабливіших для інвестицій країн в Європі», — про це ІА «Українські новини» заявив голова Ради директорів БТА Банку **Мухтар АБЛЯЗОВ (на знімку)**.

За його словами, тимчасові економічні труднощі, які переживає Україна, не довгострокові і є наслідком глобальної економічної кризи. Наявність висококваліфікованої робочої сили, багаті природні ресурси, вигідне географічне розташування, один із найбільших в Європі внутрішній ринок споживання і багато інших чинників створюють сприятливі передумови для інвестування і в наявну економіку, і у створення нових виробництв в Україні. Пан Аблязов відзначив, що не поділяє песимізму представників західного бізнесу, який масово згортає інвестиційну діяльність у країні.

«Наш бізнес розширює свої інвестиції в вашу країну, оскільки вірить у майбутнє України», — відзначив Мухтар Аблязов. Як приклад він повідомив, що вже в розпал кризи восени цього року акціонери українського банку БТА додатково інвестували в капітал банку понад 280 мільйонів доларів США, тим самим забезпечивши стабільність банку в умовах кризи та заклавши основу подальшого динамічного його розвитку. Це зроблено на тлі того, що багато західних компаній виводять інвестиції з країни.

Загальний обсяг інвестицій в Україну, організований за безпосередньої підтримки БТА Банку, становить понад мільярд доларів США за останні 2—3 роки. У 2007-му БТА Банк став найбільшим акціонером НАСК «ОРАНТА», викупивши в держави 25 відсотків акцій компанії. Ця операція стала однією з найбільших операцій із приватизації державної власності, забезпечивши до прибутку бюджету понад 100 мільйонів доларів США.

Пан Аблязов також закликав усіх інвесторів не забувати про ту роль, яку відіграє бізнес у соціальному розвитку суспільства, що особливо актуально в умовах кризи.

«Я завжди вимагаю від топ-менеджерів наших проектів приділяти більше уваги не лише зростанню капіталізації бізнесу, а й думати про майбутнє України — країни, в якій ми працюємо», — відзначив пан Аблязов. Такий підхід до ведення бізнесу БТА Банк здійснює і в Казахстані, і в інших країнах, де він розташовується. У 2006 році президент Грузії М. Саакашвілі високо оцінив внесок БТА Банку в розвиток країни і нагородив Мухтара Аблязова високою нагородою — «Орденом честі». Як приклад соціального спрямування бізнесу в Україні пан Аблязов навів зведення в Борисполі фармацевтичного заводу Макс-Велл, який виготовлятиме сучасні високоякісні лікарські препарати для українських споживачів за більш доступними цінами, ніж аналогічні препарати іноземного виробництва, що продаються в Україні. У цьому проекті, послуговуючись напрацьованими зв'язками та використовуючи свій особистий авторитет, Мухтар Аблязов виступив організатором фінансування проекту.

Довідка

АТ БТА Банк — одна з лідируючих банківських мереж на території СНД.

Консолідовані активи АТ БТА Банк за підсумками I півріччя 2008 року становили 27,8 мільярда доларів США, капітал — 3,9 мільярда доларів США. Консолідований чистий прибуток АТ БТА Банк за підсумками I півріччя становив 231 мільйон доларів США.

Мережа банків—партнерів АТ БТА Банк охоплює Росію, Україну, Білорусь, Грузію, Вірменію, Киргизстан і Туреччину. Представництва БТА працюють у Росії, Україні, Китаї та ОАЕ.

У 2006 і 2007 роках БТА Банк названо провідними фінансовими експертами «Банком року в СНД».

НАСК «Оранта» — найбільша страхова компанія класичного страхового ринку України. За 2007 рік НАСК «Оранта» зібрала рекордний для класичного страхового ринку обсяг страхових платежів — 693,8 мільйона гривень. Порівняно з 2006 роком приріст страхових премій становить 71,5 відсотка. Компанія має найбільшу філіальну мережу по всій Україні, яка налічує 800 структурних підрозділів в обласних центрах, містах і районах України. У компанії працюють понад 9 тисяч співробітників по всій країні, із них 7 тисяч страхових агентів.

КОМЕНТАРІ ФАХІВЦІВ

Вікторія ВОЗНЮК, директор ТОВ «Агентство Консалт-Інвест»:

— Те, що іноземні інвестори виводять свій капітал з України, з одного боку, є негативним явищем, адже кошти інвесторів повинні працювати в економіці країни, та, з другого боку, їх можна зрозуміти, адже вони рятують свої кошти. Утім, очікується, що ситуація стабілізується вже навесні 2009-го, коли інтерес інвесторів до України знову зросте. У цьому плані вкрай позитивним є інвестування коштів підприємців саме з країн колишнього СРСР, адже для України наразі більш вигідно поновлення втрачених економічних зв'язків з колишніми республіками СРСР, аніж орієнтація на західного інвестора, який у скрутну хвилину кидає бізнес в Україні напризволяще. Виходячи з того, що менталітет наших близьких сусідів споріднений з нашим, співпраця з ними щодо інвестування коштів в Україну може бути більш продуктивною, аніж із західними інвесторами.

Віталій АПОСТОЛОВ, голова представництва Державного комітету України з питань регуляторної політики та підприємництва в Києві:

— Вважаю, що вкладання коштів інвесторами з країн СНД є позитивом для України загалом та Києва зокрема. Якщо це приносить кошти в бюджет, чому ні? В економіці є багато незайнятих ніш, які очікують на інвестора. Зокрема, перспективним джерелом інвестування є дорожнє будівництво, транспортна інфраструктура, будівництво, книговидання.

Віктор ЛИСИЦЬКИЙ, радник голови правління «ПриватБанку», економіст:

— Я більш ніж переконаний, що прихід казахстанського та російського капіталу в Україну — це природний процес. Цей капітал, що головне, не буде спекулятивним, а для пересічного громадянина це означатиме нові робочі місця, збільшення відрахувань у бюджети та реалізацію серйозних проектів. Наразі не треба поспішати говорити про відплив капіталу, адже протягом другого кварталу 2008 року, за даними НБУ, з України було вивезено 671 мільйон доларів інвестицій, тоді як ввезено 3 мільярди 754 мільйони доларів. Також збільшилися і валютні резерви на 800 мільйонів доларів. Ще місяць-другий і інвестувати в Україну буде вигідно, адже ціни на нерухомість та промислові товари знизяться. А відтак казахстанський та російський капітали будуть лише надходити в Україну — це логічно та природно.

Василь ЮРЧИШИН, директор економічних програм Центру імені Разумкова:

— Поведінка та кроки представників бізнесу з країн колишнього СРСР не є несподіванкою. Насамперед це стосується Росії та Казахстану. Представники цих країн (в тому числі і казахстанська фінансова група, що контролює БТА Банк та «Оранту») бачать паралелі в українській економіці зі своїми країнами, вони краще розуміють наше середовище, аніж західні інвестори, та вміють реагувати на наявні ризики. Наразі очікується пожвавлення окремих секторів економіки України, насамперед фінансового сектору. А інвестори та банкіри — дуже раціональні люди, які бачать в українському фінансовому секторі більше можливостей, аніж західні інвестори.

Щоб дізнатися, як погано ми живемо, за пресу треба платити більше

Більше половини будівельних організацій Тернопільщини припинили роботу. Обсяги виробництва продукції знизило кожне друге підприємство. Спад у деревообробній, машинобудівній, переробній галузях, торгівлі, фінансових установах...

Зростає податковий борг, зменшуються надходження до бюджетів усіх рівнів. У багатьох сільських радах (вони майже всі дотаційні!) нема чим платити зарплату. На межі збитковості сільськогосподарські підприємства. І хоч урожай отримали рекордний, продукцію доводиться збувати нижче собівартості. Озимих культур посіяли навіть на 16 відсотків більше, ніж торік, а от ярі під великим знаком запитання. Якщо політика уряду стосовно аграріїв не зміниться, кажуть керівники сільгосппідприємств, навесні взагалі не буде чим обробляти землю. У полі ще чимало кукурудзи. Наймовірніше, вона піде під сніг: збирати — собі дорожче.

Більше десятка підприємств області вже перейшли на режим неповної зайнятості, триває скорочення персоналу, ростуть борги з виплати зарплати. Але не всі повідомляють службу зайнятості про майбутніх безробітних. Чимало звільнень відбувається за згодою сторін. Збільшення кількості безробітних місцеві служби зайнятості почали реєструвати ще з вересня. Особливо зріс рівень безробіття (на Тернопільщині він і до того був одним із найвищих в Україні) у листопаді. Нині на обліку перебувають майже 30 тисяч безробітних. Щоправда, є і вакансії, але 94 відсотки їх — з мінімальною зарплатою.

Центральний ринок Тернополя — мов лакмусовий папірець кризи. Такого безлюддя у вихідні давно не доводилося бачити. Продавці одягу, взуття буквально ловлять за поли, припрошуючи до своїх яток. Мало покупців у продуктових рядах. За останні два тижні ціни на продукти харчування зросли на 15—20 відсотків. Причому у супермаркетах покупки обійдуться значно дорожче. Мало не щодня дорожчають не лише привізні овочі та фрукти, а й свої рідні: картопля, морква, буряки, капуста. Прогнозують, що ближче до новорічно-різдвяних свят ціни на них ще зростуть. Не по кишені багатьом молочні продукти: 20—25 гривень коштують літр домашньої сметани чи кілограм сиру. Щезло з прилавків найпопулярніше в мешканців міста масло виробництва ЗАТ «Тернопільський молокозавод». Через брак сировини його виробляють вдвічі менше. Дещо впали ціни на свинину: селяни готуються до свят, тож домашнього м'яса побільшало. А ось кілограм яловичини, телятини дешевше як по 50 гривень за кілограм не купиш. У поштових скриньках побільшало реклами, особливо побутової техніки. Відомі фірми вигадують акції, обіцяють зниження цін, а насправді вони за останній місяць зросли на 10—15 відсотків, а попит впав на 30—40.

Центральний ринок Тернополя — мов лакмусовий папірець кризи. Такого безлюддя у вихідні давно не доводилося бачити.

Не до нової техніки чи одягу, коли вся пенсія чи зарплата йдуть на оплату комунальних послуг та харчі. Про наміри підвищити на 30 відсотків тарифи на послуги водопостачання і водовідведення заявили у комунальному підприємстві «Тернопільводоканал». Передбачається, що кубічний метр води коштуватиме для населення 4 гривні (нині 3), для підприємств і організацій — 5,5 (нині 3,84). Міський голова Тернополя Роман Заставний пообіцяв до кінця року не підвищувати цін на опалення і гарячу воду. Схоже, так воно і буде, а вже у січні вони, вочевидь, зростуть. Уже тепер підприємство «Тернопільтеплокомуненерго» заявило про можливе відключення опалення. Причина — 13-мільйонні борги населення та «ножиці», що утворилися після підвищення з 15 листопада ціни газу на виробництво теплоенергії для бюджетних організацій. На процедуру утвердження нових тарифів, як відомо, потрібно місяць-півтора. За цей час теплоенергетики зазнають збитків у 2 мільйони гривень. Одне слово, мешканці міста можуть залишитися без тепла, але їх грітиме думка, що мерзнуть вони за старими тарифами. Криза зачепила і місцеву пресу: видавці підняли ціну на її продаж у роздріб. Отож тепер, щоб дізнатися, як погано ми живемо, треба платити більше.

Любов ЛЕВИЦЬКА.

Повідомлення про скликання позачергових загальних зборів акціонерів закритого акціонерного товариства "Київстар Дж.Ес.Ем." (надалі - "Товариство")

27 січня 2009 року об 11 годині 00 хвилин за місцевим часом відбудуться позачергові загальні збори акціонерів Товариства (надалі - "Збори"). Збори проводитимуться за адресою: Україна, місто Київ, вул. Дегтярівська, 53, к. 1001. Реєстрація учасників Зборів здійснюватиметься за вказаною вище адресою у день проведення Зборів з 10 години 00 хвилин до 10 години 45 хвилин за місцевим часом.

Порядок денний Зборів

1. Обрання голови Загальних зборів.
2. Обрання секретаря Загальних зборів.
3. Внесення змін до Статуту Товариства.
4. Звільнення та обрання членів Ради Товариства.
5. Звільнення членів Ревізійної комісії Товариства.
6. Обрання членів ревізійної комісії (Ревізора) Товариства.

Акціонери Товариства можуть ознайомитись з документами, пов'язаними з порядком денним Зборів, що надійшли на адресу Правління Товариства, за адресою: Україна, місто Київ, вул. Дегтярівська, 53.

Довідки за тел.: +380 44 2473910

Правління Товариства

Повідомлення про скликання позачергових загальних зборів акціонерів закритого акціонерного товариства "Київстар Дж.Ес.Ем." (надалі - "Товариство")

27 січня 2009 року о 14 годині 00 хвилин за місцевим часом відбудуться позачергові загальні збори акціонерів Товариства (надалі - "Збори"). Збори проводитимуться за адресою: Україна, місто Київ, вул. Дегтярівська, 53, к. 1001. Реєстрація учасників Зборів здійснюватиметься за вказаною вище адресою у день проведення Зборів з 13 години 00 хвилин до 13 години 45 хвилин за місцевим часом.

Порядок денний Зборів

1. Обрання голови Загальних зборів.
2. Обрання секретаря Загальних зборів.
3. Затвердження звітів і висновків Ревізійної комісії Товариства за 2004, 2005, 2006 та 2007 роки.
4. Затвердження звітів аудиторів щодо річної фінансової звітності Товариства та його дочірнього підприємства за 2004, 2005, 2006 та 2007 роки.
5. Затвердження річних результатів діяльності Товариства та його дочірнього підприємства за 2004, 2005, 2006 та 2007 роки.
6. Затвердження порядку розподілу прибутку та строків та порядку виплати дивідендів за 2004, 2005, 2006 та 2007 роки.
7. Затвердження бюджетів Товариства на 2007 та 2008 роки.
8. Затвердження нового контракту з Президентом Товариства.
9. Звільнення членів Правління Товариства.
10. Затвердження складу Правління Товариства та призначення членів Правління Товариства.
11. Затвердження договорів з членами Правління Товариства.

Акціонери Товариства можуть ознайомитись з документами, пов'язаними з порядком денним Зборів, що надійшли на адресу Правління Товариства, за адресою: Україна, місто Київ, вул. Дегтярівська, 53.

Довідки за тел.: +380 44 2473910

Правління Товариства

Основні показники фінансово-господарської діяльності ЗАТ "Київстар Дж.Ес.Ем." за 2003-2007 роки (тис. грн.)

Найменування показника	Період 2003	2004	2005	2006	2007
Усього активів	2644361,00	4499549,30	7385109,00	10489988,80	15246845,80
Основні засоби	1514327,10	2316849,50	3894036,60	5055681,40	5659043,70
Довгострокові фінансові інвестиції	19724,70	30033,10	53172,90	61528,30	65178,90
Запаси	229995,60	585468,70	759320,50	952583,00	1070522,20
Сумарна дебіторська заборгованість	155857,10	327216,70	441203,80	302316,90	1186908,10
Грошові кошти та їх еквіваленти	195145,30	301870,70	929729,20	2598550,30	5374167,30
Нерозподілений прибуток	853079,10	1625547,70	3461686,30	6138376,5	9795759,30
Власний капітал	1523065,60	2295534,20	4131672,80	6808363,00	10465745,80
Статутний капітал	534369,40	534369,40	534369,40	534369,40	534369,40
Довгострокові зобов'язання	889419,50	1421386,90	2618695,00	2622425,90	2301010,70
Поточні зобов'язання	231875,90	782628,20	634741,20	1059199,90	1839640,20
Чистий прибуток (збиток)	587837,80	1037180,60	1836138,60	2676690,20	4025473,90
Середньорічна кількість акцій (шт.)	10687389 шт.	10687389 шт.	10687389 шт.	10687389 шт.	10687389 шт.
Кількість власних акцій, викуплених протягом періоду (шт.)	0 шт.	0 шт.	0 шт.	0 шт.	0 шт.
Загальна сума коштів, витрачених на викуп власних акцій протягом періоду	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Чисельність працівників на кінець періоду (осіб)	1102 чол.	1660 чол.	2356 чол.	2738 чол.	3362 чол.

Фонд гарантування вкладів фізичних осіб повідомляє:

04 грудня 2008 року внесено зміни до Реєстру учасників (тимчасових учасників) Фонду. Учасник Фонду Закрите акціонерне товариство Акціонерно-комерційний банк "Львів" (м. Львів, реєстраційний номер в реєстрі Фонду № 034) змінив назву на **Відкрите акціонерне товариство Акціонерно-комерційний банк "Львів"** (свідоцтво учасника Фонду № 031 від 04.12.2008 р.).

8-800 3081080 www.fg.org.ua

Постановою Господарського суду Дніпропетровської області (49600, вул. Куйбишева, 1-А, м. Дніпропетровськ) від 18.11.2008 р. у справі № Б24/337-08 визнано банкрутом Приватне підприємство «Менеджментенергопром» (ЄДРПОУ 33855737; 49000, вул. Квірінга, 4, м. Дніпропетровськ; п/р 26000806851 у Філії ВАТ «МТБ», м. Дніпропетровськ, МФО 307297), відкрито ліквідаційну процедуру, ліквідатором призначено голову ліквідаційної комісії Глядченка Володимира Миколайовича (49000, пр. Кірова, 96/13, м. Дніпропетровськ, ідентифікаційний номер 2794807476).

Постановою Господарського суду Рівненської області (адреса: 33001, м. Рівне, вул. Яворницького, 59) у справі № 8/36 від 06.11.2008 р. Сільськогосподарський виробничий кооператив «Стир», Рівненська обл., Радивилівський район, с. Березини, вул. Почаївська, 24, код ЄДРПОУ 30563734 - визнано банкрутом та відкрито ліквідаційну процедуру. Ліквідатором призначено арбітражного керуючого Віннікова Віталія Васильовича (ліцензія серія АВ № 347185 від 05.09.2007 р.).

Постановою Господарського суду Одеської області від 25.11.2008 р., по справі за № 2/205-08-4796 Товариство з обмеженою відповідальністю «Юліуса», м. Біляєвка, вул. Комсомольська, 23, код ЄДРПОУ 35820161. Визнано банкрутом та відкрито ліквідаційну процедуру. Ліквідатором призначено Верлан Г. В. Вимоги кредиторів приймаються протягом місяця з дня опублікування оголошення на адресу: м. Одеса, пров. Віри Інбер, 8, кв. 5.

АТ "Фінвест" повідомляє про проведення чергових **загальних зборів акціонерів**, які відбудуться 31 січня 2009 р. о 10.00 за адресою: 61070, м. Харків, вул. Ак. Проскури, 1, корп. 8.

Порядок денний.

1. Затвердження порядку денного та регламенту загальних зборів акціонерів.
2. Вибори робочих органів загальних зборів акціонерів.
3. Розгляд фінансово-господарської діяльності акціонерного товариства за попередній період.
4. Вирішення питань, пов'язаних з фінансово-господарською діяльністю товариства, віднесених до виключної компетенції загальних зборів.
5. Визначення основних напрямків діяльності товариства на наступний період.

Господарський суд міста Києва (01030, м. Київ, вул. Б. Хмельницького, 44-Б) визнав банкрутами та відкрив ліквідаційну процедуру стосовно: Приватного підприємства «АТП-777» (02152, м. Київ, просп. Тичини, буд. 20; код ЄДРПОУ 31570559), постанова № 24/502-б від 04.12.2008 р.; Товариства з обмеженою відповідальністю «СІТТІМ ГРУПП» (01030, м. Київ, вул. Чапаєва, буд. 10; код ЄДРПОУ 35255392), постанова № 24/503-б від 04.12.2008 р.

Ліквідатором призначено арбітражного керуючого Бенедюка Сергія Степановича (03110, м. Київ, а/с 157; ліцензія серії АВ № 081128 від 17.07.2006 р.).

Заяви кредиторів з вимогами до банкрутів приймаються протягом місяця з дня публікації оголошення за адресою ліквідатора та господарського суду міста Києва.

Господарським судом Дніпропетровської області (49600, м. Дніпропетровськ, вул. Куйбишева, 1а) ухвалою від 03.10.08 р. порушено провадження по справі № Б15/267-08 про банкрутство Державного підприємства «Дніпропетровський державний центр науково-технічної і економічної інформації» (49000, м. Дніпропетровськ, вул. Комсомольська, 48, р/р № 2600830321001 в ЗАТ «Фінансовий Союз Банк», МФО 305987, Код ЄДРПОУ 13439358).

Ухвалою господарського суду Дніпропетровської області від 27.11.08 р. по справі № Б15/267-08 було введено процедуру розпорядження майном боржника та призначено розпорядника майна Польянова Євгена Олександровича, ліцензія арбітражного керуючого серії АВ № 397178 (49094, м. Дніпропетровськ, вул. Мандриківська, буд. 143, кв. 137).

Заяви кредиторів приймаються протягом 30 днів з дня опублікування оголошення.

Компанія STORKE HOLDINGS LIMITED,

як акціонер ЗАТ по виробництву інсулінів «Індар», що володіє у сукупності більш як 10% голосів, відповідно до ст. ст. 43, 45 Закону України «Про господарські товариства», повідомляє про скликання загальних зборів акціонерів ЗАТ по виробництву інсулінів «Індар», які відбудуться 06 лютого 2009 року об 11.00 години за адресою: Україна, м. Донецьк, вул. Артема, 130 (конференц-зал).

Порядок денний загальних зборів акціонерів ЗАТ по виробництву інсулінів «Індар»

1. Про затвердження звіту правління про підсумки фінансово-господарської діяльності ЗАТ по виробництву інсулінів «Індар» за 2007 р. Затвердження річної фінансової звітності ЗАТ по виробництву інсулінів «Індар» за 2007 р.
2. Про затвердження звіту ревізійної комісії за 2007 р.
3. Про затвердження звіту спостережної ради за 2007 р.
4. Про затвердження розподілу прибутку ЗАТ по виробництву інсулінів «Індар» за 2007 р.
5. Про затвердження змін до статуту ЗАТ по виробництву інсулінів «Індар».
6. Про затвердження положення про загальні збори акціонерів ЗАТ по виробництву інсулінів «Індар».
7. Про затвердження положення про спостережну раду ЗАТ по виробництву інсулінів «Індар».
8. Про затвердження положення про правління ЗАТ по виробництву інсулінів «Індар».
9. Про затвердження положення про ревізійну комісію ЗАТ по виробництву інсулінів «Індар».
10. Про відкликання та обрання голови та членів спостережної ради ЗАТ по виробництву інсулінів «Індар».
11. Про відкликання та обрання голови та членів правління ЗАТ по виробництву інсулінів «Індар».
12. Про відкликання та обрання голови та членів ревізійної комісії ЗАТ по виробництву інсулінів «Індар».

Реєстрація учасників зборів відбудеться 06 лютого 2009 року з 10-15 до 10-45 години за місцем проведення зборів.

Для участі у зборах акціонерам необхідно мати документ, що посвідчує особу. Представникам акціонерів додатково необхідно мати довіреність, оформлену згідно чинного законодавства.

Постановою Господарського суду м. Києва від 07.05.2008 по справі № 43/361 ТОВ «ВНЦ, ЛТД» (01015, м. Київ, вул. Панфіловців, б. 1, ЄДРПОУ 35265615) визнано банкрутом, відкрито ліквідаційну процедуру та призначено ліквідатором ПП «Октопус».

Претензії кредиторів приймаються за адресою: 03115, м. Київ, п/в 115, а/с72.

Про припинення діяльності ТОВ «Дельта-Бьюті» шляхом його ліквідації згідно Протоколу № 1 загальних зборів учасників товариства від 26 листопада 2008 року. Головою ліквідаційної комісії призначено Ведмеденко Ганну Вікторівну.

Претензії кредиторів приймаються протягом двох місяців від дня публікації даного оголошення за адресою: 02096, м. Київ, вул. Привокзальна, 14-а, кв. 169.

Шановний(а) акціонер ВАТ «Ялтатранссервис»

Генеральний директор ВАТ «Ялтатранссервис» оголошує про проведення чергових загальних зборів акціонерів, які відбудуться 26 січня 2009 року о 12 годині за адресою: АР Крим, смт. Лівадія, Севастопольське шосе, 1. Реєстрація акціонерів з 11.00 до 11.45 годин 26 січня 2009 р. При собі мати паспорт (для представників — довіреність і паспорт).

Порядок денний зборів:

1. Звіт Генерального директора про результати фінансово-господарської діяльності товариства у 2008 р. 2. Затвердження річного звіту та балансу товариства. 3. Про затвердження рішення про відкрите (публічне) розміщення облігацій Відкритим акціонерним товариством «Ялтатранссервис». 4. Про призначення уповноваженого органу, який уповноважений приймати рішення щодо затвердження результатів розміщення облігацій і звіту про результати розміщення облігацій та дострокового закінчення розміщення облігацій та дострокового погашення облігацій.

Постановою Господарського суду Полтавської області (вул. Зигіна, 1, м. Полтава, 36000) від 14.10.2008 року по справі № 7/15 визнано банкрутом приватне підприємство «Промінвест — Агро» (вул. Шкільна, 1, с. Филенкове, Чутівський район, Полтавська область, код ЄДРПОУ 32925242) та відкрито ліквідаційну процедуру.

Постановою Господарського суду Полтавської області від 14.10.2008 року по справі № 7/14 визнано банкрутом приватне підприємство «Житниця - Л» (вул. Шкільна, 1, с. Филенкове, Чутівський район, Полтавська область, код ЄДРПОУ 32925195) та відкрито ліквідаційну процедуру.

Постановою Господарського суду Полтавської області від 14.10.2008 року по справі № 7/16 визнано банкрутом селянське фермерське господарство «Колір» (с. Скибівка, Чутівський район, Полтавська область, код ЄДРПОУ 13952564) та відкрито ліквідаційну процедуру.

Ліквідатором призначено арбітражного керуючого Болтіка Сергія Михайловича (ліцензія АВ № 347077 від 02.07.2007 року, адреса: а/с 1841, м. Полтава-7, 36007).

Загальними зборами від 05.09.2008 року протокол № 02/08 прийнято рішення про припинення діяльності шляхом ліквідації Дочірнього підприємства «Гайсинхліб» Відкритого акціонерного товариства «Концерн Хлібпром» (ЄДРПОУ 33556981, адреса: 23700, Вінницька обл., м. Гайсин, вул. Відродження, 48) та його структурних підрозділів:

- СП «Жашківський хлібзавод» ДП «Гайсинхліб» ВАТ «Концерн Хлібпром» (ЄДРПОУ 33931629, адреса: 19200, Черкаська обл., Жашківський р-н, м. Жашків, вул. Перемоги, 10);
- СП «Шполянський хлібозавод» ДП «Гайсинхліб» ВАТ «Концерн Хлібпром» (ЄДРПОУ 33931545, адреса: 20600, Черкаська обл., Шполянський р-н, м. Шпола, вул. Артема,10);
- СП «Кам'янський хлібозавод» ДП «Гайсинхліб» ВАТ «Концерн Хлібпром» (ЄДРПОУ 33931571, адреса: 20800, Черкаська обл., Кам'янський р-н, м. Кам'янка, вул. Лермонтова, 3)

та призначено ліквідаційну комісію.

Заяви кредиторів приймаються ліквідкомісією протягом двох місяців від дня опублікування даного оголошення за адресою: 21001, м. Вінниця, вул. Артема, 1 (тел. для довідок: 0432 525117).

11 грудня в Україні мінлива хмарність. На дорогах ожеледиця. Вітер північно–західний з переходом на південно–східний, 7—12 м/с, місцями пориви 15—20 м/с. Температура вночі 2—7° морозу, вдень 0—5° тепла; на Південному узбережжі Криму вночі 2—4° тепла, вдень 9—11° тепла; у Карпатах вночі 7—12° морозу, вдень близько 0°.

ЦЬОГО ДНЯ, 10 ГРУДНЯ

❒ **1591.** Розпочалося повстання під проводом гетьмана українських реєстрових козаків Кшиштофа Косинського. ❒ **1868.** У Львові засновано товариство "Просвіта". ❒ **1918.** Народився видатний радянський хокейний тренер Анатолій Тарасов. ❒ **1933.** Російському письменникові Івану Буніну присуджено Нобелівську премію. ❒ **1948.** Генеральна Асамблея ООН прийняла Загальну декларацію прав людини. ❒ **1991.** Верховна Рада України ратифікувала угоду про Співдружність незалежних держав.

З УСЬОГО СВІТУ

Тарзан у заповіднику

Загадкові явища почали відбуватися одного разу у південноафриканському заповіднику Парк Крюгер. Залишені на стоянці біля одного з готелів-бунгало малолітражні автомобілі невідома сила переносила на інше місце. Деякі з них знаходили перевернутими. Клієнти, киплячи від люті, погрожували «цю справу так не залишити». Дирекція парку взялася з'ясовувати, і через тиждень злочинець був знайдений. Ним виявився Тарзан — гігантська черепаха, старожил заповідника. У пошуках тіні Тарзан залазив під машини, а коли сонце змінювало положення і тінь ішла, перебирався за нею.., тягнучи за собою малолітражку. Злочинця було засуджено до заслання. У ту частину парку, куди машинам в'їзд заборонено.

Поверніть святого!

Месьє Лепуар, власник пивного бару в бельгійському курортному місті Остенде, подав позов до місцевого муніципалітету на... святого Августина. Зміст скарги можна коротко резюмувати так: не дає торгувати. Річ у тому, що після реконструкції площі статуя святого, яка стояла раніше спиною до закладу Лепуара, повернулася тепер до нього обличчям. Так що навіть деякі із найстаранніших клієнтів, не витримавши осудливого погляду Августина, залишають стійку, кинувши недопитий кухоль. Дохід Лепуара впав більш як наполовину. «Розверніть святого, — просить власник бару, — бо я прогорю».

Міст з перлівниць

Етнографи, що досліджували звичаї племен Нової Гвінеї, виявили цікаву залежність між людьми зі східної частини острова і... мушлями перлівниць! Річ у тому, що для всіх племен на сході острова перлові мушлі являють велику цінність, а якщо так, то ця «загальна валюта» полегшує і міжплемінні шлюби. Адже традиція зобов'язує кожного нареченого виплачувати на весіллі викуп батькам нареченої мушлями, і що більше їх у нареченого, то міцніше його становище в суспільстві.

Тому крізь джунглі східних районів острова проходить «міст з перлівниць»: чоловіки з племені раму, живе поблизу морського узбережжя, сплачують мушлями за наречених із племені генде, яке населяє долини в глибині острова. Чоловіки племені генде зазвичай беруть за дружин дівчат із племені аравакуман, що живе в горах... Шлюби між близькими родичами у племен цієї частини Нової Гвінеї надзвичайна рідкість. Незважаючи на географічну віддаленість, значні мовні і культурні розбіжності між племенами на сході Нової Гвінеї, їхній генетичний фонд виявляється дуже багатим, і головну роль у цьому грає «міст з перлівниць».

Сторінку підготував Валентин НІКОЛАЄВ.

«Ще два дублі — за мій рахунок!»

НЕВИГАДАНІ ІСТОРІЇ

«Знімали якось фільм на Донбасі, — згадав одного разу чергову історію відомий український радянський кіносценарист Євген Оноприєнко, завітавши в гості до редакції. — Зібралися ми з тодішнім директором студії ім. Довженка Давидом Копицею поїхати на зйомки машиною. На доріжку добре поласували коньячком на вулиці Карла Маркса (там було таке кафе, де «паслися» артисти, музиканти, письменники, де — не повірите! — радянська творча людина могла дозволити собі пити коньяк і закушувати шоколадом). І поїхали...

У Донецьку режисер Н. знімав сцену, в якій героїня зустрічає свого спокусника і, ненавидячи його, дає ляпасів. Треба сказати, що «спокусника» вирішив зіграти сам режисер. І оскільки він довів артистів до нестями своїми вимогами «правди за Станіславським» (у бійках — бити по-справжньому, цілуватися — теж по-справжньому і т. д.), то тут уже Таня Конюхова, неймовірно популярна тоді і дуже красива акторка, не пропустила нагоди грати «насправді». На п'ятому дублі в режисера розпухли щоки. А оператор вимагав чергового дубля (то в кадр втрапило щось стороннє, то плівка скінчилася, то хмаринка сонечко закрила). На дев'ятому дублі в режисера вже іскри летіли з очей від болю, але виду він не подавав — грав. Група навколо тихо, але активно зловтішалася. Нарешті пролунала команда: «Знято!».

І отут Д. Копиця заперечно похитав головою:

— Ще два дублі! — і додав упівголоса. — За мій рахунок!»

В. Н.

Чи схожа курка на собаку?

НЕОЧІКУВАНИЙ РАКУРС

Еволюція ссавців, птахів, плазунів та амфібій і «родинні стосунки» між цими класами тварин протягом довгого часу вважалися очевидними і встановленими раз і назавжди. Згідно зі «стандартною» точкою зору, крокодили й птахи (разом з динозаврами, що вимерли) об'єднані в одну групу архозаврів. Архозаври, у свою чергу, належать разом із ящірками та зміями до групи діапсид.

Але в 1982 році англійський зоолог Брайен Гардинер з лондонського коледжу королеви Єлизавети запропонував інше еволюційне древо — кладограму, де групи діапсид і архозаврів розділені. Найнезвичайніша риса еволюційного древа Гардинера — пропоноване близьке споріднення між птахами й... ссавцями, які були віднесені до однієї групи, названої «гомотермія» (це слово можна перекласти «рівнотемпературні»).

Наша довідка

Група гомотермія, по Гардинеру, визначається 22 ознаками, які, на його думку, властиві тільки птахам і ссавцям і не зустрічаються у інших хребетних. Наприклад, у птахів і ссавців температура тіла постійна, вони мають спільні риси в будові серця, черепа й мозку, в структурі білків, у фізіології й поведінці.

Деякі біологи відразу ж висловили свою незгоду із запропонованою системою. Однак інші з радістю розділили нову точку зору, а один французький палеонтолог навіть опублікував реконструкцію гіпотетичного загального предка птахів і ссавців — такими-от теплокровними комахоїдними, покритими волоссям-пір'ям.

Методи кладистики були розроблені більш як п'ятдесят років тому західнонімецьким ентомологом Віллі Хеннігом. Його ідея проста: класифікація тварин і рослин має ґрунтуватися на сукупності ознак, але використовувати треба не всі з них. Так, ознака «має пір'я» характерна тільки для всіх птахів, не зустрічається в інших тварин і використовується для визначення класу птаха. У всіх птахів є й хребет, але ця ознака характерна не тільки для птахів, хребет мають й інші тварини. Такі ознаки для класифікації не мають значення.

Ці положення не уявлялися очевидними, і багато аргументів, що висували проти методу Хенніга, здавалися нестійкими.

Критики точки зору Гардинера спиралися на дані біологічної еволюції. По-перше, вони пропонували перевірити узгодженість двох схем еволюції — традиційної й нової — з палеонтологічними даними. Викопні хребетні загалом досить добре збереглися, щоб по них можна було відновити велику кількість ознак стосовно будови кістяка. Ці дані підтверджували загальноприйняту точку зору: птахи ближче до крокодилів ніж до ссавців. По-друге, на думку деяких біологів, багато які з 22 спільних ознак птахів і ссавців, наведених Гардинером, були неправильні.

Третій аргумент проти: якщо припустити, що птахи й ссавці мають загального предка, то можна було спробувати визначити його характерні риси. Гіпотетичний предок повинен мати всі ознаки, що визначені у птахів і ссавців як загальні. Так, температура тіла «ссавця-птаха» мала бути постійною, а сам він не повинен мати ні пір'я (специфічна ознака птахів), ні волосся (специфічна ознака ссавців). Але теплокровна тварина, що не має теплоізоляції, була б нежиттєздатна, і, схоже, що вона просто не могла існувати.

Крім того, не можна забувати, що існує так зване явище конвергенції (з латини це значить сходження): деякі ознаки можуть з'явитися у зовсім різних груп тварин незалежно. Наприклад, передні лапи крота схожі з передніми ногами капустянки — комахи, що живе під землею. Але це не означає, що кріт — її родич. Просто їм обом доводиться рити землю.

Несподівана точка зору Гардинера, що ссавці й птахи — ближчі родичі, ніж вважалося, мала підтримку молекулярної біології. Відомо, що структура білків і послідовність нуклеотидів ДНК у різних організмів різні і ступінь розходження може свідчити про те, наскільки ці організми близькі. Визначаючи відносну кількість розбіжностей у структурі білків або ланцюжку нуклеотидів ДНК, можна визначити ступінь споріднення двох організмів.

Були розшифровані структури двох білків — гемоглобіну й міоглобіну великої кількості ссавців. Для птахів, рептилій і амфібій таких даних менше, але вони є. Адріан Фрайді й Мартін Бішоп з Кембриджа проаналізували доступні дані про білкові структури цих хребетних. Були побудовані еволюційні древа відповідно до даних про структуру білків. Дивно, але майже у всіх випадках ссавці й птахи виявлялися найближчими родичами. Однак критики концепції Гардинера закликали обережно ставитися до отриманих результатів. «Класичним» біологам, вважають вони, треба пам'ятати, що молекулярна біологія лише дає нові, додаткові відомості для розв'язання еволюційних питань, але не може одноосібно їх вирішити.

До речі. Для встановлення зв'язку між окремими видами хребетних спробували застосувати ще одне досягнення молекулярної біології — гіпотезу «молекулярного годинника». Відповідно до цієї гіпотези, швидкість зміни структури білків в еволюції постійна. З певною частотою відбуваються мутації, внаслідок яких окремі амінокислоти в ланцюгу молекули заміщуються іншими.

Отже, порівнявши будову схожого білка у двох організмах одного виду, можна за кількістю розходжень у будові молекули оцінити, чи давно ця будова була однаковою. Тобто чи давно жив спільний предок цих двох організмів. Але для цього треба знати, як часто відбувалися зміни в будові білка. Це намагаються встановити за непрямими даними. І, треба зазначити, результати також викликають чимало суперечок.

Редактор номера Віталій ЖЕЖЕРА.

Редколегія: Леонід **БРОВЧЕНКО,** Анатолій **ГОРЛОВ,** Сергій **ДЕМСЬКИЙ**, Віталій **ЖЕЖЕРА,** Іван **ІЛЛЯШ,** Світлана **ПИСАРЕНКО,** Віталій **СУДДЯ.**

Головний редактор Анатолій ГОРЛОВ.

- За зміст та достовірність інформації у рекламних публікаціях відповідальність несе рекламодавець.
- Редакція не завжди поділяє позицію авторів публікацій.
- Рукописів не повертаємо.
- Листування з читачами — тільки на сторінках газети.
- При використанні наших публікацій посилання на «Голос України» обов'язкове.

(р) Платні матеріали.

Засновник — Верховна Рада України

Свідоцтво про реєстрацію періодичного друкованого видання—КВ № 1 від 26.05.1994 р.

Газета виходить 5 разів на тиждень (крім неділі й понеділка) українською і російською мовами.

Передплатні індекси: для фізичних осіб — 40224, 08775, для підприємств і організацій — 60955.

Передплатна ціна на 2008 рік: для фізичних осіб — 6,00 грн. та 4,00 грн., для підприємств і організацій — 20,00 грн на місяць.

Ціна в роздрібній мережі — договірна.

Загальний тираж 161000.

ВАТ «Видавництво «Київська правда» 04136, м. Київ, вул. М. Гречка, 13.

Зам. 3280

Фотоформи виготовлено в КЦ редакції газети «Голос України»

1 2 3 4 5 6 7 8 9 0

Газета виходить з 1 січня 1991 року.

Адреса редакції: 03047, Київ-47, вул. Нестерова, 4.

☎ **ТЕЛЕФОНИ:**
для довідок — 503-68-72;
телефакс — 234-72-54;
відділ реклами — 449-72-53, 453-44-56, 453-44-57;
телефакс — 449-85-62.

E-mail: mail@golos.com.ua — **загальний**
reklama@golos.com.ua — **відділ реклами**
let@golos.com.ua — **відділ листів**
foto@golos.com.ua — **відділ ілюстрацій**

При підготовці матеріалів використовується інформаційно-пошукова система Верховної Ради України «Законодавство»

